
EBA/GL/2024/06

06/06/2024

Κατευθυντήριες γραμμές

σχετικά με το ελάχιστο περιεχόμενο των ρυθμίσεων
διακυβέρνησης για τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε
περιουσιακά στοιχεία

Υποχρεώσεις συμμόρφωσης και υποβολής στοιχείων και αναφορών

Καθεστώς των κατευθυντήριων γραμμών

1. Το παρόν έγγραφο περιέχει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες εκδίδονται βάσει του άρθρου 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010¹. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 35 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114, για τις οποίες ισχύουν οι κατευθυντήριες γραμμές, καθώς και τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα, πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφωθούν με τις κατευθυντήριες γραμμές.
2. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρουσιάζουν την άποψη της EAT σχετικά με τις κατάλληλες εποπτικές πρακτικές στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας ή σχετικά με τον τρόπο ορθής εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας στον συγκεκριμένο τομέα. Οι αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, προς τις οποίες απευθύνονται οι κατευθυντήριες γραμμές, θα πρέπει να συμμορφωθούν ενσωματώνοντάς τις δεόντως στις πρακτικές τους (π.χ. τροποποιώντας το νομικό τους πλαίσιο ή τις εποπτικές διαδικασίες τους), περιλαμβανομένων των σημείων στα οποία οι κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται κυρίως στα χρηματοοικονομικά ιδρύματα.

Απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και αναφορών

3. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να γνωστοποιήσουν στην EAT αν συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν προς τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ή άλλως να εκθέσουν τους λόγους μη συμμόρφωσης, έως τις 20.11.2024. Εάν η προθεσμία γνωστοποίησης παρέλθει άπρακτη, η EAT θα θεωρήσει ότι οι αρμόδιες αρχές δεν συμμορφώνονται. Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να αποστέλλονται, με την υποβολή του εντύπου που παρέχεται στον διαδικτυακό τόπο της EAT, με την επισήμανση «EBA/GL/2024/06». Οι γνωστοποιήσεις πρέπει να υποβάλλονται από πρόσωπα δεόντως εξουσιοδοτημένα να γνωστοποιούν τη συμμόρφωση εκ μέρους των αρμόδιων αρχών τους. Οποιαδήποτε μεταβολή στην κατάσταση συμμόρφωσης πρέπει επίσης να αναφέρεται στην EAT.
4. Οι γνωστοποιήσεις δημοσιεύονται στον διαδικτυακό τόπο της EAT, σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/78/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 331, της 15.12.2010, σ. 12).

Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Αντικείμενο

5. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καθορίζουν, σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 13 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114, το ελάχιστο περιεχόμενο των ρυθμίσεων διακυβέρνησης για τους εκδότες μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία (ARTs), ιδίως όσον αφορά τα εργαλεία για την παρακολούθηση των κινδύνων², τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας, τον μηχανισμό εσωτερικού ελέγχου και τους λογιστικούς ελέγχους, συμπεριλαμβανομένης της ελάχιστης τεκμηρίωσης που πρέπει να χρησιμοποιείται στους ελέγχους.

Πεδίο εφαρμογής

6. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται κατά την αδειοδότηση και σε διαρκή βάση στις αρμόδιες αρχές, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 35 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114, καθώς και στους εκδότες ARTs.
7. Οι κατευθυντήριες γραμμές ισχύουν για όλους τους εκδότες ARTs, ανεξάρτητα από τις υφιστάμενες δομές των διοικητικών συμβουλίων τους.
8. Οποιαδήποτε αναφορά σε διοικητικό όργανο περιλαμβάνει επίσης τους εκδότες ARTs που είναι νομικά πρόσωπα τα οποία διοικούνται από ένα μόνο φυσικό πρόσωπο.
9. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να συμμορφώνονται και οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι εκδότες ARTs συμμορφώνονται με τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, σε επίπεδο ομίλου.

Αποδέκτες

10. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται στις αρμόδιες αρχές, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 35 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114.
11. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται επίσης στους εκδότες ARTs όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114, καθώς και στους εκδότες ARTs όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 6 του εν λόγω κανονισμού. Όταν ο εκδότης ARTs είναι πιστωτικό ίδρυμα, θα πρέπει να συμμορφώνεται με τον Τίτλο Ι, τον Τίτλο V τμήματα 12, 12.1, 12.2, 12.3, τον Τίτλο VI και τον Τίτλο VII σε συνδυασμό

² Οποιαδήποτε αναφορά σε κινδύνους στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να περιλαμβάνει όλους τους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν οι εκδότες ART, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην οδηγία 2013/36/ΕΕ και τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση³.

Ορισμοί

12. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά, οι όροι που χρησιμοποιούνται και ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1114, στην οδηγία 2014/65/ΕΕ, στις «Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με τις ρυθμίσεις εσωτερικής διακυβέρνησης για τις επιχειρήσεις επενδύσεων στο πλαίσιο της οδηγίας για την προληπτική εποπτεία των επενδυτικών επιχειρήσεων (IFD)⁴» και στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 έχουν την ίδια έννοια και στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Επιπλέον, για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

Διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα:	εάν έχει συσταθεί, το διοικητικό όργανο κατά την άσκηση του ρόλου του επίβλεψης και παρακολούθησης της λήψης αποφάσεων από τη διοίκηση.
Διοικητικό όργανο υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα:	το διοικητικό όργανο κατά την άσκηση του ρόλου του που αφορά την αποτελεσματική διεύθυνση του εκδότη ARTs, το οποίο περιλαμβάνει τα πρόσωπα που διευθύνουν τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.
Λειτουργική ανθεκτικότητα:	η ικανότητα ενός εκδότη ARTs να παρέχει κρίσιμες ή σημαντικές λειτουργίες εν μέσω διακοπών λειτουργίας
Λειτουργικός κίνδυνος:	ο λειτουργικός κίνδυνος όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 52 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013.
Όμιλος:	ο όμιλος όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 11 της οδηγίας 2013/34/ΕΕ ⁵ .

³ [Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση δυνάμει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ](#)

⁴ [Κατευθυντήριες γραμμές σε σχέση με την εσωτερική διακυβέρνηση σύμφωνα με την οδηγία \(ΕΕ\) 2019/2034](#)

⁵ [Οδηγία 2013/34/ΕΕ σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών](#)

Εφαρμογή

Ημερομηνία εφαρμογής

13. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αρχίζουν να ισχύουν 20.12.2024.

Κατευθυντήριες γραμμές

Τίτλος Ι - Εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας

14. Οι εκδότες ARTs και οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την αρχή της αναλογικότητας κατά την εφαρμογή του παρόντος εγγράφου, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι ρυθμίσεις διακυβέρνησης είναι συνεπείς με το ατομικό προφίλ κινδύνου του εκδότη ARTs και του ομίλου, κατά περίπτωση, ανάλογες με το μέγεθος και την εσωτερική οργάνωσή του, σχετικές με το επιχειρηματικό του μοντέλο, κατάλληλες για τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του και επαρκείς για την αποτελεσματική επίτευξη των στόχων των σχετικών κανονιστικών απαιτήσεων και διατάξεων.
15. Για τους σκοπούς της εφαρμογής της αρχής της αναλογικότητας και για τη διασφάλιση της κατάλληλης εφαρμογής των απαιτήσεων διακυβέρνησης του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114, όπως προσδιορίζονται περαιτέρω στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, οι εκδότες ARTs και οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:
- α. το μέγεθος του εκδότη ARTs σε σχέση με το σύνολο του ισολογισμού·
 - β. τη νομική μορφή του εκδότη ARTs·
 - γ. κατά πόσον ο εκδότης ARTs είναι εισηγμένος σε ρυθμιζόμενη αγορά·
 - δ. την κατάταξη των μαρκών που έχουν εκδοθεί με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία ως σημαντικών ή μη σημαντικών σύμφωνα με τα άρθρα 43 και 44 και τα άρθρα 56 και 57 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114·
 - ε. τις ιδιαιτερότητες, τον όγκο και τον αριθμό ARTs που εκδίδονται·
 - στ. εάν τα εκδοθέντα ARTs έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση·

- ζ. τον μηχανισμό συναίνεσης που χρησιμοποιείται για την έκδοση και την επικύρωση των ARTS·
 - η. τη φύση και την πολυπλοκότητα όλων των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων·
 - θ. το είδος των εγκεκριμένων δραστηριοτήτων και των παρεχόμενων υπηρεσιών·
 - ι. αν εκτελούνται διασυννοριακές δραστηριότητες και το μέγεθος των δραστηριοτήτων σε κάθε δικαιοδοσία·
 - ια. το μέγεθος του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων·
 - ιβ. το είδος και την πολυπλοκότητα των περιουσιακών στοιχείων στα οποία αναφέρεται η μάρκα·
 - ιγ. κατά πόσον οι κάτοχοι ARTS είναι ιδιώτες κάτοχοι ή όχι·
 - ιδ. τη χρήση τρίτων παρόχων υπηρεσιών·
 - ιε. τους χρησιμοποιούμενους διαύλους διανομής, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρέχονται από τρίτους παρόχους υπηρεσιών· και
 - ιστ. τα υφιστάμενα πληροφοριακά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων επιχειρησιακής συνέχειας και της χρήσης πληροφοριακών συστημάτων τρίτων οντοτήτων όπως προβλέπεται στο άρθρο 34 παράγραφος 5 πρώτο εδάφιο στοιχείο η) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114.
16. Οι εκδότες των ARTS των οποίων τη διαχείριση ασκεί ένα και μόνο φυσικό πρόσωπο θα πρέπει να εφαρμόζουν εναλλακτικές ρυθμίσεις που διασφαλίζουν τη χρηστή και συνετή διαχείριση των εν λόγω εκδοτών και την επαρκή συνεκτίμηση των ρυθμίσεων διακυβέρνησης, μεταξύ άλλων με την πρόβλεψη επαρκούς συστήματος ελέγχων και εξισορροπήσεων κατά τη λήψη αποφάσεων.

Τίτλος II – Ρόλος και σύνθεση του διοικητικού οργάνου

1. Ρόλος και αρμοδιότητες του διοικητικού οργάνου

17. Σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114, το διοικητικό όργανο εκδότη ARTS πρέπει να καθορίζει, να επιβλέπει και να λογοδοτεί για την εφαρμογή ορθών ρυθμίσεων διακυβέρνησης που διασφαλίζουν την αποτελεσματική και συνετή διαχείριση του εκδότη και των συμφερόντων των κατόχων ARTS, συμπεριλαμβανομένου του διαχωρισμού των καθηκόντων και του εντοπισμού, της πρόληψης και της διαχείρισης συγκρούσεων συμφερόντων εντός του οργανισμού του εκδότη ARTS σύμφωνα με το άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114.

18. Τα καθήκοντα του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να καθορίζονται με σαφήνεια, ούτως ώστε να γίνεται διάκριση, κατά περίπτωση, μεταξύ των διοικητικών (εκτελεστικών) και των εποπτικών (μη εκτελεστικών) αρμοδιοτήτων. Η περιγραφή των ευθυνών και των καθηκόντων του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να τεκμηριώνεται εγγράφως και να εγκρίνεται δεόντως από το διοικητικό όργανο. Όλα τα μέλη του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να έχουν πλήρη επίγνωση της δομής και των ευθυνών του διοικητικού οργάνου και, κατά περίπτωση, του καταμερισμού των καθηκόντων μεταξύ των διαφορετικών λειτουργιών του διοικητικού οργάνου.
19. Κατά περίπτωση, θα πρέπει να διασφαλίζεται η αποτελεσματική αλληλεπίδραση μεταξύ των εποπτικών και των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων του διοικητικού οργάνου. Καθεμία από τις εν λόγω λειτουργίες θα πρέπει να παρέχει στην άλλη επαρκείς πληροφορίες, ώστε να έχουν αμφότερες τη δυνατότητα να επιτελούν τους αντίστοιχους ρόλους τους. Για την εξασφάλιση κατάλληλου συστήματος ελέγχων και εξισορροπήσεων, στη διαδικασία λήψης αποφάσεων του διοικητικού οργάνου δεν θα πρέπει να κατέχει δεσπόζουσα θέση ένα μόνο μέλος ή ένα μικρό υποσύνολο των μελών του.
20. Οι ευθύνες του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τη θέσπιση, την έγκριση και την επίβλεψη της εφαρμογής των ακόλουθων στοιχείων:
 - α. της συνολικής επιχειρηματικής στρατηγικής και των βασικών πολιτικών του εκδότη σύμφωνα με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, λαμβάνοντας υπόψη τα μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά συμφέροντα και τη φερεγγυότητα του εκδότη, καθώς και τα συμφέροντα των κατόχων ARTs·
 - β. των πολιτικών που απαιτούνται βάσει του άρθρου 34 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114· οι εν λόγω πολιτικές θα πρέπει να συνάδουν με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου και την ανοχή κινδύνου του εκδότη, καθώς και με τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες των μελλοντικών πελατών του εκδότη ARTs και των δυνητικών κατόχων τους·
 - γ. της οργάνωσης του εκδότη για την έκδοση ARTs, ενώ θα πρέπει να προσδιορίζονται οι δεξιότητες, οι γνώσεις και η εξειδίκευση που απαιτούνται από το προσωπικό, καθώς και οι απαραίτητοι πόροι·
 - δ. της συνολικής στρατηγικής κινδύνου, της διάθεσης ανάληψης κινδύνου του εκδότη και του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου του, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων πολιτικών και διαδικασιών, λαμβάνοντας υπόψη το μακροοικονομικό περιβάλλον και τον επιχειρηματικό κύκλο και προσδιορίζοντας τη συμμετοχή του διοικητικού οργάνου σε ζητήματα διαχείρισης κινδύνου·
 - ε. ενός επαρκούς και αποτελεσματικού πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένου ενός πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου που λειτουργούν εύρυθμα, ώστε να διασφαλίζεται η

συμμόρφωση με τις ισχύουσες ρυθμιστικές απαιτήσεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διαχείριση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων·

- στ. μιας πολιτικής αποδοχών για εκδότες σημαντικών ARTs η οποία είναι σύμφωνη με το άρθρο 45 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114⁶.
- ζ. των πολιτικών και των διαδικασιών για τον εντοπισμό, την πρόληψη, τη διαχείριση και τη γνωστοποίηση συγκρούσεων συμφερόντων, σύμφωνα με το άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114⁷.
- η. των ρυθμίσεων που αποσκοπούν να διασφαλίσουν τη διενέργεια αποτελεσματικών αξιολογήσεων για την καταλληλότητα του διοικητικού οργάνου σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, την καταλληλότητα της σύνθεσης του διοικητικού οργάνου, καθώς και την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του
- θ. της κουλτούρας αντιμετώπισης των κινδύνων σύμφωνα με τον Τίτλο IV τμήμα 7, η οποία αφορά την ευαισθητοποίηση του εκδότη ARTs σε θέματα κινδύνου και τη συμπεριφορά ανάληψης κινδύνων·
- ι. μιας εταιρικής κουλτούρα και εταιρικών αξιών, σύμφωνα με τον Τίτλο IV τμήμα 8, οι οποίες προάγουν την υπεύθυνη και δεοντολογική συμπεριφορά, συμπεριλαμβανομένου ενός κώδικα δεοντολογίας ή παρόμοιου μέσου·
- ια. ρυθμίσεων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αριότητας των συστημάτων λογιστικής και χρηματοοικονομικής αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και επιχειρησιακών ελέγχων και της συμμόρφωσης με τον νόμο και τα συναφή πρότυπα.

21. Κατά τον καθορισμό, την έγκριση και την επίβλεψη της εφαρμογής των πτυχών που αναφέρονται στην παράγραφο 20, το διοικητικό όργανο θα πρέπει να διασφαλίζει ότι το επιχειρηματικό μοντέλο και οι ρυθμίσεις διακυβέρνησης λαμβάνουν υπόψη όλους τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται ή ενδέχεται να εκτεθεί ο εκδότης ARTs, καθώς και τους κινδύνους τους οποίους ενέχουν ή ενδέχεται να ενέχουν οι εν λόγω κίνδυνοι για άλλους και για το περιβάλλον. Για τον σκοπό αυτό, οι εκδότες ARTs θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με τη διακυβέρνηση παραγόντων κινδύνου (ESG - ΠΚΔ), και να εξετάζουν τις κλιματικές και άλλες περιβαλλοντικές επιπτώσεις που προκαλούνται από την κατανάλωση ενέργειας των μηχανισμών συναίνεσης και των μηχανισμών επικύρωσης που χρησιμοποιούνται. Άλλοι παράγοντες ΠΚΔ κινδύνων που θα πρέπει να εξετάζονται περιλαμβάνουν νομικούς κινδύνους στον τομέα του συμβατικού ή

⁶ Βλ. τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το ελάχιστο περιεχόμενο των ρυθμίσεων διακυβέρνησης σχετικά με την πολιτική αποδοχών για εκδότες σημαντικών ART σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 7 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114.

⁷ Βλ. τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τη σύγκρουση συμφερόντων σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114.

εργασιακού δικαίου, κινδύνους που σχετίζονται με πιθανές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή άλλους ΠΚΔ που ενδέχεται να επηρεάσουν τη χώρα όπου βρίσκεται ένας πάροχος υπηρεσιών και την ικανότητά του να παρέχει τα συμφωνημένα επίπεδα υπηρεσιών.

22. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να επιβλέπει τη διαδικασία δημοσιοποίησης, ιδίως όπως ορίζεται στο άρθρο 30 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114, και τις επικοινωνίες με τα εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη και τις αρμόδιες αρχές.
23. Όλα τα μέλη του διοικητικού οργάνου θα πρέπει να ενημερώνονται για τη συνολική δραστηριότητα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση και την κατάσταση κινδύνου του εκδότη ARTs, λαμβανομένων υπόψη του οικονομικού περιβάλλοντος και του επιχειρηματικού κύκλου, καθώς και για τις αποφάσεις που λαμβάνονται και έχουν μείζονα αντίκτυπο στην έκδοση ARTs ή άλλες σημαντικές επιχειρηματικές δραστηριότητες.
24. Ένα μέλος του διοικητικού οργάνου μπορεί να είναι αρμόδιο για κάποια λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, όπως αναφέρεται στον Τίτλο V, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν ανατεθεί στο εν λόγω μέλος άλλες εξουσίες που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τις δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου του μέλους αυτού και την ανεξαρτησία της λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.
25. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να παρακολουθεί, να επανεξετάζει σε περιοδική βάση και να αντιμετωπίζει τυχόν αδυναμίες που εντοπίζονται όσον αφορά την εφαρμογή των διαδικασιών, των στρατηγικών και των πολιτικών οι οποίες αφορούν τις ευθύνες που απαριθμούνται στην ενότητα αυτή. Το πλαίσιο διακυβέρνησης και η εφαρμογή του θα πρέπει να επανεξετάζονται και να επικαιροποιούνται σε περιοδική βάση, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας, όπως προσδιορίζεται περαιτέρω στον Τίτλο I. Σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών που επηρεάζουν τον εκδότη ARTs, θα πρέπει να διενεργείται διεξοδικότερη επανεξέταση.
26. Όταν οι εκδότες ARTs είναι νομικά πρόσωπα τα οποία διοικούνται από ένα μεμονωμένο φυσικό πρόσωπο σύμφωνα με το καταστατικό τους και την εθνική νομοθεσία, οι αναφορές σε αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές στο διοικητικό όργανο θα πρέπει να ερμηνεύονται ως ισχύουσες για το μεμονωμένο πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή εναλλακτικών ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της χρηστής και συνετής διαχείρισης ενός τέτοιου εκδότη ARTs και την επαρκή συνεκτίμηση των ρυθμίσεων διακυβέρνησης.

2. Εκτελεστική αρμοδιότητα του διοικητικού οργάνου

27. Το διοικητικό όργανο υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα θα πρέπει να συμμετέχει ενεργά στην επιχειρηματική δραστηριότητα του εκδότη ARTs και θα πρέπει να λαμβάνει αποφάσεις σε ορθή βάση και κατόπιν επαρκούς πληροφόρησης.
28. Το διοικητικό όργανο υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των στρατηγικών και των πολιτικών που καθορίζονται από το διοικητικό όργανο και να συζητά ανά τακτά χρονικά διαστήματα την εφαρμογή και την καταλληλότητα των εν λόγω στρατηγικών και πολιτικών με το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα. Η επιχειρησιακή εφαρμογή μπορεί να πραγματοποιείται από το διοικητικό όργανο του εκδότη ARTs.
29. Τα μέλη του διοικητικού οργάνου υπό την εκτελεστική τους αρμοδιότητα θα πρέπει να επανεξετάζουν κατά τρόπο εποικοδομητικό και να αξιολογούν με κριτικό πνεύμα τις προτάσεις, τις επεξηγήσεις και την πληροφόρηση που λαμβάνουν από το προσωπικό κατά την άσκηση της κρίσης και τη λήψη των αποφάσεων του διοικητικού οργάνου.
30. Κατά περίπτωση, το διοικητικό όργανο με υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα θα πρέπει να ενημερώνει τακτικά, έγκαιρα και ολοκληρωμένα το διοικητικό όργανο με εποπτική αρμοδιότητα και να υποβάλλει σε αυτό αναφορές για όλες τις σημαντικές πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων του, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων και άλλων εξελίξεων που επηρεάζουν την επιχειρηματική δραστηριότητα του εκδότη ARTs, π.χ. σημαντικές αποφάσεις σχετικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, την οργάνωσή του και τις υποκείμενες τεχνολογίες, τους αναλαμβανόμενους κινδύνους και τη συμμόρφωση προς τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και τη στρατηγική, τους κινδύνους από την νομιμοποίηση των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΝΕΠΔ/ΧΤ), τα περιστατικά Τεχνολογίας Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ICT-ΤΠΕ) και την υποβολή εκθέσεων, τις σημαντικές ζημίες από λειτουργικούς κινδύνους, τη ρευστότητα και το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων και τη διαχείρισή τους.

3. Εποπτική αρμοδιότητα του διοικητικού οργάνου

31. Με την επιφύλαξη των ευθυνών που του ανατίθενται δυνάμει του ισχύοντος εθνικού εταιρικού νόμου, το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα θα πρέπει:
 - α. να επιβλέπει και να παρακολουθεί τη λήψη αποφάσεων και δράσεων και να διασφαλίζει την αποτελεσματική εποπτεία του διοικητικού οργάνου υπό την εκτελεστική αρμοδιότητα, συμπεριλαμβανομένων της παρακολούθησης και του ελέγχου των επιδόσεών του σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, καθώς και του καθορισμού και της υλοποίησης της στρατηγικής και των στόχων του εκδότη ARTs.

- β. να επανεξετάζει κατά τρόπο εποικοδομητικό και να αξιολογεί με κριτικό πνεύμα τις προτάσεις και την πληροφόρηση που παρέχουν τα μέλη του διοικητικού οργάνου υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα, καθώς και τις αποφάσεις του·
- γ. να διασφαλίζει και να αξιολογεί σε περιοδική βάση την αποτελεσματικότητα του πλαισίου εσωτερικής διακυβέρνησης του εκδότη ARTs και να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν ανεπαρκειών που διαπιστώνονται·
- δ. να επιβλέπει και να παρακολουθεί τη συνεπή υλοποίηση των στρατηγικών στόχων, της οργανωτικής δομής και της στρατηγικής κινδύνου, της διάθεσης ανάληψης κινδύνου και του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου του εκδότη, καθώς και άλλων πολιτικών (π.χ. επενδυτική πολιτική για το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων)·
- ε. να παρακολουθεί τη συνεπή εφαρμογή της κουλτούρας αντιμετώπισης των κινδύνων του εκδότη ARTs·
- στ. να επιβλέπει την υλοποίηση, την επικαιροποίηση και την αποτελεσματική εφαρμογή πολιτικών και διαδικασιών για τον εντοπισμό, την πρόληψη, τη διαχείριση και τη δημοσιοποίηση συγκρούσεων συμφερόντων, σύμφωνα με το άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114.⁸
- ζ. να επιβλέπει την αριότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και αναφοράς, καθώς και του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένου ενός πλαισίου αποτελεσματικής και χρηστής διαχείρισης κινδύνου·
- η. να διασφαλίζει ότι οι επικεφαλής των τμημάτων του συστήματος εσωτερικού ελέγχου είναι σε θέση να ενεργούν ανεξάρτητα και, ασχέτως της ευθύνης υποβολής αναφορών σε άλλα εσωτερικά όργανα, επιχειρηματικούς τομείς ή μονάδες, να μπορούν να διατυπώνουν προβληματισμούς και να προειδοποιούν απευθείας το διοικητικό όργανο με εποπτική αρμοδιότητα, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, σε περίπτωση που ο εκδότης ARTs επηρεάζεται ή ενδέχεται να επηρεαστεί από δυσμενείς εξελίξεις όσον αφορά τον κίνδυνο· και
- θ. να καταρτίζει πλάνο εσωτερικού ελέγχου και να παρακολουθεί την εφαρμογή του.

⁸ Βλ. τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για τη σύγκρουση συμφερόντων σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114.

Τίτλος III – Πλαίσιο διακυβέρνησης

4. Οργανωτικό πλαίσιο και οργανωτική δομή

4.1 Οργανωτικό πλαίσιο

32. Το διοικητικό όργανο ενός εκδότη ARTs θα πρέπει να διασφαλίζει μια κατάλληλη και διαφανή οργανωτική και λειτουργική δομή για τον εκάστοτε εκδότη ARTs και να διαθέτει γραπτή περιγραφή της. Η δομή θα πρέπει να προωθεί και να καταδεικνύει την αποτελεσματική και συνετή διαχείριση του εκδότη ARTs και του ομίλου, κατά περίπτωση.
33. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου διαθέτουν τους κατάλληλους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, καθώς και τις εξουσίες για την αποτελεσματική εκτέλεση του ρόλου τους. Ως ελάχιστη απαίτηση, η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να λειτουργεί ανεξάρτητα και να υπάρχει σωστός διαχωρισμός των καθηκόντων. Οι γραμμές αναφοράς και η κατανομή των αρμοδιοτήτων θα πρέπει να είναι σαφείς, σαφώς καθορισμένες, συνεκτικές, εφαρμόσιμες και δεόντως τεκμηριωμένες. Η τεκμηρίωση θα πρέπει να επικαιροποιείται καταλλήλως.
34. Η δομή του εκδότη ARTs δεν θα πρέπει να εμποδίζει την ικανότητα του διοικητικού οργάνου να επιβλέπει και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται ο εκδότης ARTs ή ο όμιλος, κατά περίπτωση, ούτε την ικανότητα της αρμόδιας αρχής να ασκεί αποτελεσματικά την εποπτεία της επί του εκδότη ARTs.
35. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να αξιολογεί τις πιθανές κατά περίπτωση συνέπειες που συνεπάγονται οι σημαντικές αλλαγές στη δομή του ομίλου (π.χ. σύσταση νέων θυγατρικών, συγχωνεύσεις και εξαγορές, πώληση ή εκκαθάριση μερών του ομίλου ή εξωτερικές εξελίξεις) όσον αφορά την ευρωστία του οργανωτικού πλαισίου του εκδότη ARTs. Σε περίπτωση που διαπιστώνονται αδυναμίες, το διοικητικό όργανο θα πρέπει να προβαίνει αμέσως σε όλες τις αναγκαίες προσαρμογές.

4.2 Γνώρισε τη δομή σου

36. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να γνωρίζει και να κατανοεί πλήρως τη νομική, οργανωτική και λειτουργική δομή του εκδότη ARTs («Γνώρισε τη δομή σου») και να διασφαλίζει ότι συνάδει με την εγκεκριμένη επιχειρηματική στρατηγική, τη στρατηγική κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του εκδότη ARTs και ότι καλύπτεται από το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου.
37. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η δομή του εκδότη ARTs και, κατά περίπτωση, οι δομές εντός του ομίλου, είναι σαφείς, αποδοτικές και διαφανείς για το προσωπικό, τους μετόχους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και για την αρμόδια αρχή.

38. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να καθοδηγεί τη δομή του εκδότη ARTs, την εξέλιξη και τους περιορισμούς της, να διασφαλίζει ότι η δομή δικαιολογείται δεόντως και είναι αποδοτική και ότι δεν ενέχει αναίτια ή μη ενδεδειγμένη πολυπλοκότητα.
39. Κατά τη συγκρότηση των δομών αυτών, το διοικητικό όργανο θα πρέπει να κατανοεί τόσο τις δομές όσο και τον σκοπό τους, καθώς και τους συγκεκριμένους κινδύνους που συνδέονται με αυτές, και να εξασφαλίζει τη δέουσα συμμετοχή των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Οι δομές αυτές θα πρέπει να εγκρίνονται και να διατηρούνται μόνον εάν ο σκοπός τους είναι σαφώς διατυπωμένος και κατανοητός, και εφόσον το διοικητικό όργανο είναι πεπεισμένο ότι έχουν προσδιοριστεί όλοι οι σημαντικοί κίνδυνοι, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων φήμης, ότι είναι δυνατή η αποτελεσματική διαχείριση και η κατάλληλη αναφορά όλων των κινδύνων και ότι έχει εξασφαλιστεί αποτελεσματική εποπτεία. Όσο πιο πολύπλοκη είναι η οργανωτική και λειτουργική δομή, και όσο μεγαλύτεροι είναι οι κίνδυνοι, τόσο πιο εντατική θα πρέπει να είναι και η εποπτεία της δομής.
40. Κατά τη λήψη αποφάσεων, ο εκδότης ARTs θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της διενεργηθείσας αξιολόγησης κινδύνου προκειμένου να διαπιστώσει αν οι εν λόγω δομές θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για σκοπό που συνδέεται με ΝΕΠΔ/ΧΤ ή με άλλο οικονομικό έγκλημα ώστε να διασφαλιστεί ότι ο εκδότης ή ο εκάστοτε τομέας δεν εκτίθεται σε σοβαρό κίνδυνο ΝΕΠΔ/ΧΤ. Για τον σκοπό αυτό, οι εκδότες ARTs θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον:
- α. τον βαθμό στον οποίο η δικαιοδοσία στην οποία θα συγκροτηθεί η δομή τηρεί πράγματι τα ενωσιακά και διεθνή πρότυπα σχετικά με τη φορολογική διαφάνεια, την καταπολέμηση της ΝΕΠΔ/ΧΤ ·
 - β. τον βαθμό στον οποίο η δομή εξυπηρετεί προφανή οικονομικό και νόμιμο σκοπό·
 - γ. τον βαθμό στον οποίο η δομή θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την απόκρυψη της ταυτότητας του τελικού απώτατου έμμεσου μετόχου ·
 - δ. τον βαθμό στον οποίο ο λόγος που οδηγεί στην πιθανή συγκρότηση μιας δομής εγείρει ανησυχίες·
 - ε. κατά πόσον η δομή ενδέχεται να εμποδίσει τη δέουσα εποπτεία από το διοικητικό όργανο του εκδότη ARTs ή την ικανότητα του εκδότη να διαχειριστεί τον σχετικό κίνδυνο· και
 - στ. κατά πόσον η δομή προβάλλει εμπόδια στην αποτελεσματική εποπτεία από τις αρμόδιες αρχές.
41. Σε κάθε περίπτωση, οι εκδότες ARTs δεν θα πρέπει να δημιουργούν αδιαφανείς ή ασκόπως πολύπλοκες δομές οι οποίες στερούνται σαφούς οικονομικού σκεπτικού ή νομικού σκοπού ή δομές που θα μπορούσαν να εγείρουν ανησυχίες ότι ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν για σκοπό που συνδέεται με οικονομικό έγκλημα.

- 42. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να τεκμηριώνουν τις αποφάσεις τους και να είναι σε θέση να τις αιτιολογούν στις αρμόδιες αρχές.
- 43. Αυτές οι δομές και οι δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσής τους με τη νομοθεσία και τα επαγγελματικά πρότυπα, θα πρέπει να υπόκεινται σε τακτική επανεξέταση. Όταν συγκροτείται λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης, θα πρέπει να διενεργεί την επανεξέταση με μια προσέγγιση βάσει κινδύνου.

5. Οργανωτικό πλαίσιο σε επίπεδο ομίλου

- 44. Κατά περίπτωση, οι εκδότες ARTs θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι ρυθμίσεις, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί διακυβέρνησης είναι συνεπείς και καλά ενσωματωμένοι σε επίπεδο ομίλου. Για τον σκοπό αυτό, οι εκδότες ARTs θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι θυγατρικές τους που υπόκεινται στον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1114 θα πρέπει να εφαρμόζουν παρόμοιες ρυθμίσεις, διαδικασίες και μηχανισμούς για τη διασφάλιση εύρωστων ρυθμίσεων διακυβέρνησης σε επίπεδο ομίλου. Οι αρμόδιες λειτουργίες εντός ενός εκδότη ARTs και των θυγατρικών του που υπόκεινται στον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1114 θα πρέπει να αλληλεπιδρούν και να ανταλλάσσουν δεδομένα και πληροφορίες κατά περίπτωση.
- 45. Παρότι οι πολιτικές και η τεκμηρίωση μπορούν να περιλαμβάνονται σε χωριστά έγγραφα, οι εκδότες ARTs θα πρέπει να εξετάζουν το ενδεχόμενο συνδυασμού ή μνείας αυτών σε ενιαίο έγγραφο για το πλαίσιο διακυβέρνησης.

6. Εξωτερική ανάθεση⁹

- 46. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να εγκρίνει, καθώς και να επανεξετάζει και να επικαιροποιεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα την πολιτική εξωτερικής ανάθεσης του εκδότη ARTs, μεριμνώντας για την έγκαιρη εφαρμογή των κατάλληλων αλλαγών.
- 47. Στην πολιτική εξωτερικής ανάθεσης λειτουργιών θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο αντίκτυπος της χρήσης της εξωτερικής ανάθεσης για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του εκδότη ARTs και οι κίνδυνοι τους οποίους αντιμετωπίζει (όπως οι λειτουργικοί κίνδυνοι, συμπεριλαμβανομένων του νομικού κινδύνου, των κινδύνων φήμης και των κινδύνων συγκέντρωσης).
- 48. Η πολιτική θα πρέπει να περιλαμβάνει τις ρυθμίσεις υποβολής εκθέσεων και παρακολούθησης που πρέπει να εφαρμόζονται από την έναρξη έως το τέλος των ρυθμίσεων εξωτερικής ανάθεσης (συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας και της αξιολόγησης κινδύνου, της διαχείρισης και της παρακολούθησης της ρύθμισης, της λήξης, των σχεδίων έκτακτης ανάγκης και των στρατηγικών εξόδου).

⁹ Το παρόν τμήμα θα πρέπει να διαβάζεται σε συνδυασμό με το τμήμα 12.3 των παρούσων κατευθυντήριων γραμμών, κατά περίπτωση. Οι εκδότες ART θα πρέπει να ανατρέχουν, στον βαθμό που κρίνεται αναγκαίο, στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη την εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας.

49. Η εξωτερική ανάθεση λειτουργιών δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβίβαση των ευθυνών του διοικητικού οργάνου. Ο εκδότης ARTs παραμένει υπεύθυνος και πλήρως υπόλογος για όλες τις υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης, καθώς και για τις δραστηριότητες και τις αποφάσεις της διοίκησης που απορρέουν από αυτές. Κατά συνέπεια, η πολιτική εξωτερικής ανάθεσης δραστηριοτήτων θα πρέπει να καθιστά σαφές ότι η εξωτερική ανάθεση δεν απαλλάσσει τον εκδότη ARTs από τις νομικές και κανονιστικές υποχρεώσεις του.
50. Η συγκεκριμένη πολιτική θα πρέπει να αναφέρει ότι οι ρυθμίσεις εξωτερικής ανάθεσης δραστηριοτήτων δεν θα πρέπει να παρεμποδίζουν την άσκηση αποτελεσματικής εποπτείας, επιτόπιας και μη, επί του εκδότη ARTs και δεν θα πρέπει να αντιβαίνουν σε εποπτικούς περιορισμούς αναφορικά με υπηρεσίες και δραστηριότητες. Η πολιτική θα πρέπει επίσης να καλύπτει τις ρυθμίσεις εξωτερικής ανάθεσης εντός του ομίλου και να λαμβάνει υπόψη τυχόν ειδικές περιστάσεις του ομίλου, κατά περίπτωση.
51. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να διατηρούν ανά πάσα στιγμή επαρκή υπόσταση και να μην μετατρέπονται σε «οντότητες-βιτρίνες» ή σε «οντότητες-γραμματοθυρίδες». Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει:
- α. να πληρούν ανά πάσα στιγμή όλες τις προϋποθέσεις της άδειας λειτουργίας τους, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής εκτέλεσης των αρμοδιοτήτων του διοικητικού οργάνου, όπως καθορίζονται στο τμήμα Ι των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών·
 - β. να διατηρούν σαφές και διαφανές οργανωτικό πλαίσιο και δομή που τους παρέχει τη δυνατότητα να διασφαλίζουν τη συμμόρφωσή τους προς τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις, όπως αναφέρονται στο τμήμα 4·
 - γ. εάν τα επιχειρησιακά καθήκοντα των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης, να ασκούν κατάλληλη εποπτεία και να είναι σε θέση να διαχειρίζονται τους κινδύνους που δημιουργούνται από την εξωτερική ανάθεση κρίσιμων ή σημαντικών λειτουργιών· και
 - δ. να διαθέτουν επαρκείς πόρους και ικανότητες για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τα στοιχεία α) έως γ).

Τίτλος IV – Κουλτούρα αντιμετώπισης των κινδύνων και επιχειρησιακή συμπεριφορά

7. Κουλτούρα αντιμετώπισης των κινδύνων

52. Μια υγιής, επιμελής και συνεπής κουλτούρα κινδύνου θα πρέπει να αποτελεί βασικό στοιχείο της αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων των εκδοτών ARTs και θα πρέπει να επιτρέπει στους εν λόγω εκδότες να λαμβάνουν ορθές και τεκμηριωμένες αποφάσεις που συνάδουν με τη στρατηγική κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων που διαθέτουν.
53. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να αναπτύξουν μια ολοκληρωμένη κουλτούρα κινδύνου για το σύνολο της επιχείρησης με βάση την πλήρη κατανόηση και την ολιστική εικόνα των κινδύνων στους οποίους εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων ΠΚΔ, των κινδύνων για τους κατόχους περιουσιακών στοιχείων, τις αγορές, τους λειτουργικούς κινδύνους, τους κινδύνους ΝΕΠΔ/ΧΤ, τους κινδύνους ρευστότητας και τους κινδύνους που συνδέονται με την επένδυση περιουσιακών στοιχείων του αποθεματικού, τον κίνδυνο για τον ίδιο τον εκδότη ARTs και τον τρόπο διαχείρισής τους, λαμβάνοντας υπόψη την ανοχή κινδύνου του εκδότη ARTs, καθώς και τις συγκρούσεις συμφερόντων που ενδέχεται να προκύψουν λόγω της διασύνδεσης των συμμετεχόντων του οικοσυστήματος των κρυπτοστοιχείων.
54. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να αναπτύσσουν κουλτούρα αντιμετώπισης των κινδύνων μέσω των πολιτικών, της επικοινωνίας και της εκπαίδευσης του προσωπικού σχετικά με τις δραστηριότητες, τη στρατηγική και το προφίλ κινδύνου του εκάστοτε εκδότη ARTs, ενώ θα πρέπει επίσης να προσαρμόζουν την επικοινωνία και την εκπαίδευση του προσωπικού ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ευθύνες του προσωπικού ως προς την ανάληψη και τη διαχείριση κινδύνου.
55. Τα μέλη του προσωπικού θα πρέπει να είναι πλήρως ενήμερα για τις αρμοδιότητές τους σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων. Η διαχείριση κινδύνων δεν θα πρέπει να περιορίζεται στο εξειδικευμένο προσωπικό διαχείρισης κινδύνων ή στις λειτουργίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Οι επιχειρηματικοί τομείς ή οι επιχειρηματικές μονάδες, υπό την επίβλεψη του διοικητικού οργάνου, θα πρέπει να είναι οι κύριοι υπεύθυνοι για τη διαχείριση κινδύνων σε καθημερινή βάση, σύμφωνα με τις πολιτικές, τις διαδικασίες και τα συστήματα ελέγχου των εκδοτών ARTs, λαμβάνοντας υπόψη τη διάθεση και την ικανότητα ανάληψης κινδύνων του εκάστοτε εκδότη ARTs.
56. Μια ισχυρή κουλτούρα αντιμετώπισης των κινδύνων θα πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα στοιχεία:
- α. Άνωθεν συντονισμός: το διοικητικό όργανο θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για τον καθορισμό και την κοινοποίηση των βασικών αξιών και προσδοκιών του εκδότη. Η συμπεριφορά των μελών του θα πρέπει να απηχεί τις αξίες αυτές. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να συμβάλλει στην εσωτερική κοινοποίηση των βασικών αξιών και προσδοκιών στο προσωπικό. Το προσωπικό θα πρέπει να ενεργεί σύμφωνα με όλες

τις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και να παραπέμπει αμέσως σε ανώτερα τμήματα της ιεραρχικής κλίμακας τυχόν παρατηρούμενη μη συμμόρφωση εντός ή εκτός του εκδότη (π.χ. στην αρμόδια αρχή μέσω μιας διαδικασίας καταγγελίας παραβάσεων).

- β. Λογοδοσία: τα μέλη του σχετικού προσωπικού σε όλα τα επίπεδα θα πρέπει να γνωρίζουν και να κατανοούν τις βασικές αξίες του εκδότη ARTs και, στον βαθμό που απαιτείται για τον ρόλο τους, τη διάθεση και την ικανότητα ανάληψης κινδύνου. Θα πρέπει να είναι σε θέση να επιτελούν τους ρόλους τους και να έχουν επίγνωση του γεγονότος ότι θα πρέπει να λογοδοτούν για τις ενέργειές τους σε σχέση με τη συμπεριφορά του εκδότη ARTs όσον αφορά την ανάληψη κινδύνων.
- γ. Αποτελεσματική επικοινωνία και κριτική επανεξέταση: μια άρτια κουλτούρα αντιμετώπισης των κινδύνων θα πρέπει να προάγει ένα περιβάλλον ανοικτής επικοινωνίας και αποτελεσματικής κριτικής επανεξέτασης, στο πλαίσιο του οποίου οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων ενθαρρύνουν τη διατύπωση ευρέος φάσματος απόψεων, επιτρέπουν την υποβολή των υφιστάμενων πρακτικών σε δοκιμές, παρακινούν τα μέλη του προσωπικού να υιοθετούν εποικοδομητική κριτική στάση και προωθούν ένα περιβάλλον ανοικτής και εποικοδομητικής συμμετοχής σε ολόκληρη την οργάνωση.
- δ. Κίνητρα: τα κατάλληλα κίνητρα θα πρέπει να διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ευθυγράμμιση της συμπεριφοράς ανάληψης κινδύνου με το προφίλ κινδύνου του εκδότη ARTs και τα μακροπρόθεσμα συμφέροντά του, ιδίως για τους εκδότες σημαντικών ARTs.

8. Εταιρικές αξίες και κώδικας δεοντολογίας

- 57. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να αναπτύσσει, να εγκρίνει, να τηρεί και να προάγει υψηλά δεοντολογικά και επαγγελματικά πρότυπα, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες και τα χαρακτηριστικά του εκδότη ARTs, καθώς και να διασφαλίζει την εφαρμογή των εν λόγω προτύπων (βάσει ενός κώδικα δεοντολογίας ή παρόμοιου μέσου). Επίσης, θα πρέπει να επιβλέπει την τήρηση των προτύπων αυτών από το προσωπικό. Κατά περίπτωση, το διοικητικό όργανο δύναται να εγκρίνει και να εφαρμόζει τα πρότυπα του εκδότη ARTs που θεσπίζονται σε επίπεδο ομίλου ή κοινά πρότυπα που εκδίδονται από ενώσεις ή άλλους συναφείς οργανισμούς.
- 58. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι δεν υπάρχει διάκριση του προσωπικού λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

59. Οι πολιτικές των εκδοτών σημαντικών ARTs θα πρέπει να είναι ουδέτερες ως προς το φύλο¹⁰. Αυτό περιλαμβάνει ιδίως τις αποδοχές, τις πολιτικές πρόσληψης, την εξέλιξη της σταδιοδρομίας και τα σχέδια διαδοχής, την πρόσβαση στην εκπαίδευση και την ικανότητα υποβολής αιτήσεων για εσωτερικές κενές θέσεις. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να διασφαλίζουν την ισότητα ευκαιριών¹¹ για όλα τα μέλη του προσωπικού ανεξάρτητα από το φύλο τους, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις προοπτικές σταδιοδρομίας, και να επιδιώκουν τη βελτίωση της εκπροσώπησης του ανεπαρκώς εκπροσωπούμενου φύλου σε θέσεις εντός του διοικητικού οργάνου. Οι εκδότες σημαντικών ARTs πρέπει να παρακολουθούν τις τάσεις όσον αφορά τη διαφορά αποδοχών μεταξύ των φύλων.
60. Τα εφαρμοζόμενα πρότυπα θα πρέπει να αποσκοπούν στην ενίσχυση ενός άρτιου πλαισίου διακυβέρνησης του εκδότη ARTs και στη μείωση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται η επιχείρηση, ιδίως των λειτουργικών κινδύνων και των κινδύνων φήμης, και ενδέχεται να έχουν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στην κερδοφορία και τη βιωσιμότητα ενός εκδότη ARTs μέσω των προστίμων, των δικαστικών εξόδων, των περιορισμών που επιβάλλουν οι αρμόδιες αρχές, άλλων οικονομικών και ποινικών κυρώσεων, καθώς και της απώλειας της αξίας της εμπορικής του ταυτότητας και της εμπιστοσύνης των επενδυτών.
61. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να έχει σαφείς και τεκμηριωμένες πολιτικές σχετικά με τον τρόπο τήρησης αυτών των προτύπων. Οι εν λόγω πολιτικές θα πρέπει:
- α. να υπενθυμίζουν στο προσωπικό ότι όλες οι δραστηριότητες του εκδότη ARTs θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο και τηρουμένων των εταιρικών αξιών του εκδότη·
 - β. να προάγουν την επίγνωση του κινδύνου μέσω μιας ισχυρής κουλτούρα αντιμετώπισης των κινδύνων σύμφωνα με τον Τίτλο IV τμήμα 7 των κατευθυντήριων γραμμών, εκφράζοντας την προσδοκία του διοικητικού οργάνου να μην υπερβαίνουν οι δραστηριότητες την καθορισμένη διάθεση ανάληψης κινδύνου ούτε τα όρια που καθορίζονται από τον εκδότη ARTs και τις αντίστοιχες αρμοδιότητες του προσωπικού·
 - γ. να καθορίζουν τις αρχές και να παρέχουν παραδείγματα αποδεκτών και μη αποδεκτών συμπεριφορών που συνδέονται ειδικότερα με την εσφαλμένη χρηματοοικονομική αναφορά και τη διάπραξη παραπτωμάτων, οικονομικού και χρηματοοικονομικού εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένων ιδίως της απάτης, της ΝΕΠΔ/ΧΤ, των αντιμονοπωλιακών πρακτικών, των οικονομικών κυρώσεων, της δωροδοκίας και της διαφθοράς, της χειραγώγησης της αγοράς, των καταχρηστικών

¹⁰ Βλ. τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το ελάχιστο περιεχόμενο των ρυθμίσεων διακυβέρνησης σχετικά με την πολιτική αποδοχών των εκδοτών σημαντικών ART σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 7 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114·

¹¹ Βλ. επίσης οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης

πωλήσεων και άλλων παραβιάσεων της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών, φορολογικών αδικημάτων, είτε διαπράττονται άμεσα είτε έμμεσα·

- δ. να αποσαφηνίζουν ότι, επιπλέον της συμμόρφωσης προς τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τις εσωτερικές πολιτικές, αναμένεται από το προσωπικό να συμπεριφέρεται με ειλικρίνεια και ακεραιότητα και να εκτελεί τα καθήκοντά του με τη δέουσα δεξιότητα, φροντίδα και επιμέλεια· και
 - ε. να διασφαλίζουν ότι το προσωπικό είναι ενήμερο για τα εσωτερικά και εξωτερικά πειθαρχικά μέτρα, τις νομικές ενέργειες και κυρώσεις που ενδέχεται να συνεπάγεται η διάπραξη παραπτωμάτων και η μη αποδεκτή συμπεριφορά.
62. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να παρακολουθούν τη συμμόρφωση προς τα αντίστοιχα πρότυπα και να μεριμνούν για την ενημέρωση του προσωπικού, π.χ. με την παροχή εκπαίδευσης.

Τίτλος V – Πλαίσιο και μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου

9. Πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου

63. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να αναπτύσσουν και να διατηρούν μια κουλτούρα η οποία ενθαρρύνει την υιοθέτηση θετικής στάσης απέναντι στον έλεγχο των κινδύνων και της συμμόρφωσής τους, καθώς και ένα άρτιο και ολοκληρωμένο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου. Σε αυτό το πλαίσιο, οι επιχειρηματικοί τομείς ή οι εσωτερικές μονάδες των εκδοτών ARTs θα πρέπει να διαθέτουν συστήματα ελέγχου τα οποία αποσκοπούν στη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις εσωτερικές και τις εξωτερικές απαιτήσεις. Εντός του εν λόγω πλαισίου, οι εκδότες ARTs θα πρέπει να διαθέτουν μια μόνιμη και αποτελεσματική λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης με κατάλληλες και επαρκείς εξουσίες, κύρος και πρόσβαση στο διοικητικό όργανο, ώστε να φέρουν σε πέρας την αποστολή τους, καθώς και ένα πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου. Αναλογικά, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που παρατίθενται στον Τίτλο I, οι εκδότες ARTs θα πρέπει επίσης να διαθέτουν λειτουργίες διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικής επιθεώρησης. Σε κάθε περίπτωση, ο εκδότης ARTs θα πρέπει να διαθέτει κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου και ελέγχου.
64. Το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου των εκδοτών ARTs θα πρέπει να προσαρμόζεται σε ατομική βάση στις ιδιαιτερότητες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, της πολυπλοκότητάς της και των συναφών κινδύνων, λαμβανομένου υπόψη, κατά περίπτωση, το πλαίσιο του ομίλου. Στο πλαίσιο ενός ομίλου, ο εκάστοτε εκδότης ARTs θα πρέπει να οργανώνει την ανταλλαγή των απαιτούμενων πληροφοριών κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι κάθε διοικητικό όργανο, επιχειρηματικός τομέας και εσωτερική μονάδα, συμπεριλαμβανομένου κάθε επιμέρους λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου, είναι σε θέση να εκτελεί τα αντίστοιχα καθήκοντα.
65. Το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να καλύπτει ολόκληρη την οργάνωση, συμπεριλαμβανομένων των ευθυνών και των καθηκόντων του διοικητικού οργάνου, καθώς και των δραστηριοτήτων όλων των επιχειρηματικών τομέων και των εσωτερικών μονάδων, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, της χρήσης τρίτων παρόχων και των διαύλων διανομής.
66. Το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου ενός εκδότη ARTs θα πρέπει να διασφαλίζει:
- α. αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία, μεταξύ άλλων όσον αφορά την έκδοση ARTs·
 - β. κατάλληλο εντοπισμό, μέτρηση και μετριασμό των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων του λειτουργικού κινδύνου και των κινδύνων που σχετίζονται με τις ΤΠΕ, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554·
 - γ. αξιοπιστία της υποβαλλόμενης χρηματοοικονομικής και μη χρηματοοικονομικής αναφοράς, εσωτερικής και εξωτερικής·

- δ. ορθές διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες· και
- ε. συμμόρφωση με νόμους, κανονισμούς, εποπτικές απαιτήσεις και εσωτερικές πολιτικές, διαδικασίες, κανόνες και αποφάσεις του εκδότη ARTs.

10. Εφαρμογή πλαισίου εσωτερικού ελέγχου

67. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για τη θέσπιση και την παρακολούθηση της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας του πλαισίου, των διαδικασιών και των μηχανισμών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, καθώς και για την επίβλεψη όλων των επιχειρηματικών τομέων και των εσωτερικών μονάδων, συμπεριλαμβανομένων των επιμέρους τμημάτων του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (όπως τις λειτουργίες κανονιστικής συμμόρφωσης, διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικής επιθεώρησης ελέγχου, εφόσον έχουν συσταθεί). Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να θεσπίζουν, να διατηρούν και να επικαιροποιούν ανά τακτά χρονικά διαστήματα κατάλληλες και γραπτώς τεκμηριωμένες πολιτικές, μηχανισμούς και διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου, που θα πρέπει να εγκρίνονται από το διοικητικό όργανο. Όπου δεν έχει συσταθεί λειτουργία διαχείρισης κινδύνου, το διοικητικό όργανο θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για τη θέσπιση, την επικαιροποίηση και την παρακολούθηση κατάλληλων διαδικασιών και πολιτικών διαχείρισης κινδύνου.
68. Ένας εκδότης ARTs θα πρέπει να διαθέτει σαφή, διαφανή και τεκμηριωμένη διαδικασία λήψης αποφάσεων, καθώς και σαφή κατανομή των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών στο πλαίσιο του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρηματικών τομέων, των εσωτερικών μονάδων και των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου.
69. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να μεριμνούν για την κοινοποίηση των εν λόγω πολιτικών, μηχανισμών και διαδικασιών στο σύνολο του προσωπικού και κάθε φορά που επέρχονται σημαντικές αλλαγές.
70. Οι λειτουργίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να επαληθεύουν την ορθή εφαρμογή των πολιτικών, των μηχανισμών και των διαδικασιών που καθορίζονται στο πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου στους αντίστοιχους τομείς αρμοδιοτήτων τους.
71. Οι λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να υποβάλλουν τακτικά στο διοικητικό όργανο γραπτές εκθέσεις σχετικά με σημαντικές διαπιστωθείσες ελλείψεις. Οι εν λόγω εκθέσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν, για κάθε νέα διαπιστωθείσα σημαντική έλλειψη, τους σχετικούς κινδύνους, μια εκτίμηση επιπτώσεων, συστάσεις και τα διορθωτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Το διοικητικό όργανο θα πρέπει να παρακολουθεί με έγκαιρο και αποτελεσματικό τρόπο τα ευρήματα των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου και να απαιτεί τη λήψη των κατάλληλων διορθωτικών μέτρων. Θα πρέπει να εφαρμόζεται επίσημη διαδικασία παρακολούθησης των πορισμάτων και των διορθωτικών μέτρων που λαμβάνονται.

11. Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

72. Ως μέρος του συνολικού πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, οι εκδότες ARTs θα πρέπει να διαθέτουν ένα ολιστικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων σε επίπεδο εκδότη, το οποίο να καλύπτει όλους τους επιχειρηματικούς τομείς και τις εσωτερικές μονάδες τους, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου, αναγνωρίζοντας πλήρως την οικονομική σημασία όλων των ανοιγμάτων κινδύνου τους, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που η έκδοση ARTs ενέχει για τον ίδιο τον εκδότη και τους κατόχους περιουσιακών στοιχείων, καθώς και των λειτουργικών κινδύνων και των κινδύνων που απορρέουν από το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων.
73. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να επιτρέπει στον εκδότη ARTs να λαμβάνει πλήρως τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με όλους τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται ή ενδέχεται να εκτεθεί, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων ΤΠΕ σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554 (DORA)¹² και το τμήμα 12. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να περιλαμβάνει όλους τους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των πραγματικών κινδύνων και των μελλοντικών κινδύνων στους οποίους ενδέχεται να εκτεθεί ο εκδότης ARTs. Οι κίνδυνοι θα πρέπει να αξιολογούνται από «κάτω προς τα πάνω» και από «πάνω προς τα κάτω», εντός και εκτός των επιχειρηματικών τομέων, με τη χρήση συνεπούς ορολογίας και συμβατών μεθοδολογιών σε ολόκληρη την επιχείρηση του εκδότη ARTs και σε ενοποιημένο επίπεδο κατά περίπτωση. Όλοι οι σχετικοί κίνδυνοι θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου, λαμβανομένων δεόντως υπόψη τόσο των χρηματοοικονομικών όσο και των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται ο κίνδυνος συγκέντρωσης, ο λειτουργικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ΤΠΕ, ο κίνδυνος φήμης, ο νομικός κίνδυνος, ο κίνδυνος συμπεριφοράς και οι κίνδυνοι ΠΚΔ. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος αγοράς, ο κίνδυνος συγκέντρωσης και ο κίνδυνος ρευστότητας που προκύπτει από το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων.
74. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του εκδότη ARTs θα πρέπει να περιλαμβάνει πολιτικές, διαδικασίες, όρια κινδύνων και σημεία ελέγχου των κινδύνων τα οποία διασφαλίζουν επαρκή, έγκαιρο και συνεχή εντοπισμό, μέτρηση ή αξιολόγηση, παρακολούθηση, διαχείριση, μείωση και αναφορά των κινδύνων σε επίπεδο επιχειρηματικού τομέα και εσωτερικών μονάδων, καθώς και σε επίπεδο εκδότη και ομίλου, κατά περίπτωση.
75. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου του εκδότη ARTs θα πρέπει να παρέχει ειδική καθοδήγηση σχετικά με την υλοποίηση των στρατηγικών κινδύνου. Κατά περίπτωση, η καθοδήγηση αυτή θα πρέπει να θεσπίζει και να διατηρεί συγκεκριμένα εσωτερικά όρια τα οποία είναι σύμφωνα με την ανοχή κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου του εκδότη και ανάλογα προς την υγιή λειτουργία, τη λειτουργική ανθεκτικότητα, τη χρηματοοικονομική ευρωστία, τις ανάγκες ρευστότητας και τους στρατηγικούς στόχους του. Ο εκδότης ARTs θα πρέπει να διατηρεί το προφίλ κινδύνου εντός των καθορισμένων ορίων. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει

¹² Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2554 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα: [Υπηρεσία Εκδόσεων \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj)

να εξασφαλίζει ότι, σε περίπτωση υπερβάσεων των ορίων κινδύνων, τίθεται σε εφαρμογή καθορισμένη διαδικασία για την παραπομπή τους σε ανώτερα τμήματα της ιεραρχικής κλίμακας και την αντιμετώπισή τους μέσω κατάλληλης διαδικασίας παρακολούθησης.

76. Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να υπόκειται σε ανεξάρτητη εσωτερική επανεξέταση, π.χ. από τη λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης, και να επαναξιολογείται τακτικά σε σχέση με την ανοχή κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου του εκδότη ARTs.
77. Θα πρέπει να θεσπίζονται τακτικοί και διαφανείς μηχανισμοί αναφοράς ούτως ώστε το διοικητικό όργανο και όλες οι σχετικές μονάδες του εκδότη ARTs να λαμβάνουν αναφορές κατά τρόπο έγκαιρο, ακριβή, περιεκτικό, κατανοητό και εποικοδομητικό και να είναι σε θέση να ανταλλάσσουν συναφείς πληροφορίες σχετικά με τον εντοπισμό, τη μέτρηση ή την αξιολόγηση, την παρακολούθηση και τη διαχείριση των κινδύνων. Το πλαίσιο για την υποβολή αναφορών θα πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένο και τεκμηριωμένο.
78. Η αποτελεσματική κοινοποίηση πληροφοριών και η ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους και τη στρατηγική κινδύνου αποτελεί πτυχή ζωτικής σημασίας για το σύνολο της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών επανεξέτασης και λήψης αποφάσεων, και συμβάλλει στην αποτροπή λήψης αποφάσεων που συνεπάγονται ενδεχομένως αύξηση των επιπέδων κινδύνου. Η αποτελεσματική υποβολή αναφορών σχετικά με τους κινδύνους προϋποθέτει ορθή εσωτερική αξιολόγηση και κοινοποίηση της στρατηγικής κινδύνου και των συναφών δεδομένων κινδύνου, τόσο οριζοντίως όσο και καθ' όλο το μήκος της ιεραρχικής κλίμακας του εκδότη ARTs.

12. Διαχείριση λειτουργικού κινδύνου και λειτουργική ανθεκτικότητα

79. Ο εκδότης ARTs θα πρέπει να διαθέτει επαρκές πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου και πλαίσιο λειτουργικής ανθεκτικότητας. Τα πλαίσια αυτά περιλαμβάνουν αποτελεσματικές πολιτικές και διαδικασίες για την επίτευξη των ακόλουθων στόχων:
- α. εντοπισμός, εκτίμηση, αξιολόγηση, παρακολούθηση, αναφορά και μείωση του λειτουργικού κινδύνου σε έγκαιρη βάση και
 - β. εντοπισμός απειλών και δυνητικών αστοχιών και προστασία των εκδοτών ARTs από αυτές, αντιμετώπιση και προσαρμογή, καθώς και ανάκαμψη και άντληση διδαγμάτων από συμβάντα διαταραχών με στόχο την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεών τους στην παροχή κρίσιμων ή σημαντικών λειτουργιών¹³.

¹³ BCBS (Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία) Principles for Operational Resilience [Αρχές λειτουργικής ανθεκτικότητας], Μάρτιος 2021, <https://www.bis.org/bcbs/publ/d516.pdf>

80. Το διοικητικό όργανο ενός εκδότη ARTs θα πρέπει, ως μέρος του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, να εγκρίνει στρατηγικές, πολιτικές και διαδικασίες για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου και της λειτουργικής ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης ανάληψης κινδύνων για το πλαίσιο λειτουργικού κινδύνου και της ανοχής κινδύνου σε περίπτωση διαταραχής κρίσιμων ή σημαντικών λειτουργιών¹⁴. Οι εν λόγω στρατηγικές, πολιτικές και διαδικασίες θα πρέπει να επανεξετάζονται περιοδικά και να επικαιροποιούνται κατά περίπτωση.
81. Το διοικητικό όργανο διασφαλίζει ότι οι εν λόγω πολιτικές και διαδικασίες εφαρμόζονται αποτελεσματικά, είναι πλήρως ενσωματωμένες στο συνολικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του εκδότη ARTs, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου σε σχέση με τη χρήση τρίτων οντοτήτων, καθώς και ότι κοινοποιούνται αποτελεσματικά στο αρμόδιο προσωπικό.
82. Ο εκδότης ARTs θα πρέπει να αναθέτει με σαφήνεια τις αρμοδιότητες για το σύστημα αξιολόγησης και διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου και της λειτουργικής ανθεκτικότητας.
83. Ο εκδότης ARTs θα πρέπει να προσδιορίζει τα ανοίγματά του σε λειτουργικό κίνδυνο, να παρακολουθεί τα σχετικά δεδομένα λειτουργικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που αφορούν σημαντικές απώλειες, και να διενεργεί ανάλυση σεναρίων.
84. Ο εκδότης ARTs θα πρέπει να προσδιορίζει τις κρίσιμες λειτουργίες του, σύμφωνα με την προσέγγισή του όσον αφορά τη λειτουργική ανθεκτικότητα, και να χαρτογραφεί τα άτομα, την τεχνολογία, τις διαδικασίες, τα δεδομένα, τις εγκαταστάσεις, τα τρίτα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των ενδοομιλικών οντοτήτων, καθώς και τις διασυνδέσεις και τις αλληλεξαρτήσεις μεταξύ τους που είναι απαραίτητες για την εκτέλεση κρίσιμων ή σημαντικών λειτουργιών στο πλαίσιο τόσο συνήθους κατάστασης κατά τη λειτουργία όσο και στο πλαίσιο διαταραχών.
85. Το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου και της λειτουργικής ανθεκτικότητας θα πρέπει να υπόκειται σε τακτικές αναθεωρήσεις που διενεργούνται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς ελεγκτές οι οποίοι διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις για τη διενέργεια τέτοιων αναθεωρήσεων. Το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου και το πλαίσιο λειτουργικής ανθεκτικότητας θα πρέπει να είναι δομημένα με επαρκείς και κατάλληλους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους. Το σύστημα αξιολόγησης του λειτουργικού κινδύνου και το πλαίσιο λειτουργικής ανθεκτικότητας του εκδότη ARTs θα πρέπει να είναι πλήρως ενσωματωμένα στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του εκδότη.
86. Θα πρέπει να εφαρμόζεται σύστημα υποβολής εκθέσεων στο διοικητικό όργανο, το οποίο να προβλέπει επαρκείς εκθέσεις σχετικά με τους λειτουργικούς κινδύνους και τη λειτουργική ανθεκτικότητα από τις σχετικές λειτουργίες εντός του εκδότη ARTs. Ο εκδότης ARTs θα πρέπει

¹⁴ Η ανοχή έναντι συμβάντων διαταραχής είναι το επίπεδο διαταραχής από κάθε τύπο λειτουργικού κινδύνου που ένας εκδότης είναι διατεθειμένος να αποδεχθεί, λαμβάνοντας υπόψη ένα εύρος σοβαρών αλλά πιθανών σεναρίων.

να διαθέτει διαδικασίες για τη λήψη κατάλληλων μέτρων χωρίς καθυστέρηση, ανάλογα με την περίπτωση.

87. Ο εκδότης ARTs θα πρέπει να προσδιορίζει και να αξιολογεί τον λειτουργικό κίνδυνο που ενυπάρχει στις δραστηριότητες, τις διαδικασίες και τα συστήματά του, ώστε να διασφαλίζει ότι οι εγγενείς κίνδυνοι είναι απόλυτα κατανοητοί.
88. Λαμβάνοντας υπόψη τον Τίτλο I σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, ο εκδότης ARTs θα πρέπει να προσδιορίσει, να αναλύσει και να μετρήσει ένα φάσμα σεναρίων, συμπεριλαμβανομένων των γεγονότων χαμηλής πιθανότητας και υψηλής σοβαρότητας, ορισμένα από τα οποία θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα σοβαρές ζημιές από λειτουργικούς κινδύνους. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση σεναρίων περιλαμβάνουν σημαντικά εσωτερικά και εξωτερικά δεδομένα ζημίας, πληροφορίες από αυτοαξιολογήσεις, γνωμοδοτήσεις εμπειρογνομώνων, το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου, δείκτες μέτρησης μελλοντικών αποτελεσμάτων, αναλύσεις πρωταρχικών αιτιών και το πλαίσιο διαδικασιών, κατά περίπτωση. Η διαδικασία ανάλυσης σεναρίων θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη ενός ευρέος φάσματος συνεπειών των πιθανών συμβάντων, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων επιπτώσεων για σκοπούς διαχείρισης κινδύνου, συμπληρώνοντας άλλα εργαλεία που βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα ή σε τρέχουσες αξιολογήσεις κινδύνων.
89. Λαμβανομένου υπόψη του Τίτλου I, οι εκδότες ARTs μπορούν να χρησιμοποιούν ποιοτικές προσεγγίσεις αξιολόγησης κινδύνων, ενώ οι εκδότες σημαντικών ARTs θα πρέπει να υιοθετούν πιο σύνθετες προσεγγίσεις, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της χρήσης εσωτερικών και εξωτερικών δεδομένων ζημίας για την τεκμηρίωση της ανάλυσης σεναρίων.

12.1 Έγκριση νέων προϊόντων, συστημάτων και διαδικασιών

90. Ο εκδότης ARTs θα πρέπει να διαθέτει πολιτικές και διαδικασίες για την αξιολόγηση και την έγκριση νέων προϊόντων, διαδικασιών και συστημάτων, μεταξύ άλλων σχετικά με τη νέα έκδοση ARTs και τις σχετικές διαδικασίες και συστήματα.
91. Η διαδικασία έγκρισης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλους τους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των νομικών κινδύνων και των κινδύνων ΤΠΕ, κατά την κυκλοφορία νέων προϊόντων και την εφαρμογή νέων διαδικασιών και συστημάτων, και να περιλαμβάνει τους κινδύνους που σχετίζονται με πρόσωπα, διαδικασίες, συστήματα και εξωτερικά συμβάντα.
92. Η διαδικασία έγκρισης θα πρέπει επίσης να εξετάζει τις επιπτώσεις στην εκτέλεση κρίσιμων ή σημαντικών λειτουργιών και στις διασυνδέσεις και τις αλληλεξαρτήσεις τους, καθώς και τις αλλαγές στο προφίλ λειτουργικού κινδύνου των εκδοτών ARTs, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών στους κινδύνους που σχετίζονται με υφιστάμενα προϊόντα ή δραστηριότητες, τους απαραίτητους εσωτερικούς ελέγχους, τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου και τον μετριασμό του κινδύνου.

93. Ο εκδότης ARTs θα πρέπει να διασφαλίζει την αξιολόγηση της εξέλιξης των κινδύνων που συνδέονται με νέα προϊόντα, συστήματα και διαδικασίες με την πάροδο του χρόνου καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής ενός προϊόντος, των δραστηριοτήτων ή των υπηρεσιών.
94. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να διαθέτουν ισχυρό σύστημα εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τον Τίτλο V και όσον αφορά νέα προϊόντα, διαδικασίες και συστήματα, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο εκδότης ARTs έχει αποδοτικές και αποτελεσματικές δραστηριότητες, διαφυλάσσει το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων του, παράγει αξιόπιστες πληροφορίες και συμμορφώνεται προς τις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

12.2 Διαχείριση κινδύνων ΤΠΕ (ICT)

95. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να δημιουργήσουν ένα πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554. Υπό το πρίσμα αυτό, οι εκδότες ARTs θα πρέπει να διαθέτουν ένα πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης και ελέγχου που διασφαλίζει την αποτελεσματική και συνετή διαχείριση των κινδύνων ΤΠΕ, προκειμένου να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο ψηφιακής λειτουργικής ανθεκτικότητας¹⁵.

12.3 Συμφωνίες με τρίτες οντότητες για τη διαχείριση του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων, την επένδυση των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού, τη φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού ή τη διανομή των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία στο κοινό

96. Το διοικητικό όργανο ενός εκδότη ARTs που έχει συνάψει συμφωνίες με τρίτες οντότητες για τη λειτουργία του αποθεματικού περιουσιακών στοιχείων, την επένδυση των περιουσιακών στοιχείων του αποθεματικού, τη φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων αποθεματικού ή, κατά περίπτωση, τη διανομή των μαρκών με αναφορά σε περιουσιακά στοιχεία στο κοινό ή σχεδιάζει να συνάψει τέτοιες συμφωνίες θα πρέπει να εγκρίνει, να επανεξετάζει και να επικαιροποιεί τακτικά μια πολιτική σχετικά με τις απαιτήσεις για τη λειτουργική αξιοπιστία των εν λόγω τρίτων οντοτήτων και να διασφαλίζει την εφαρμογή τους σε ατομική βάση και, κατά περίπτωση, σε επίπεδο ομίλου.
97. Η πολιτική θα πρέπει να περιλαμβάνει τα κύρια στάδια του κύκλου ζωής των εν λόγω συμφωνιών με τρίτες οντότητες και να καθορίζει τις αρχές, τις αρμοδιότητες και τις διαδικασίες σε σχέση με τη χρήση υπηρεσιών τρίτων. Ειδικότερα, η πολιτική θα πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον:
- α. τις αρμοδιότητες του διοικητικού οργάνου, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής του, κατά περίπτωση, στη λήψη αποφάσεων'

¹⁵ Βλ. κανονισμό (ΕΕ) 2022/2554, ΕΕ L 333 της 27.12.2022, σ. 1–79.

- β. τη συμμετοχή επιχειρηματικών τομέων, λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου και άλλων προσώπων σε σχέση με τις εν λόγω συμφωνίες·
- γ. τον σχεδιασμό και τη διάρθρωση των συμφωνιών με τρίτους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των επιχειρηματικών απαιτήσεων σχετικά με τη χρήση υπηρεσιών τρίτων·
- δ. τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνων σύμφωνα με το τμήμα 11·
- ε. ελέγχους δέουσας επιμέλειας όσον αφορά τους πιθανούς τρίτους παρόχους υπηρεσιών·
- στ. πολιτικές και διαδικασίες για τον εντοπισμό, την πρόληψη, τη διαχείριση και τη δημοσιοποίηση συγκρούσεων συμφερόντων, σύμφωνα με το άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114·
- ζ. τον σχεδιασμό επιχειρησιακής συνέχειας και στρατηγικές εξόδου για τη διασφάλιση της λειτουργικής ανθεκτικότητας του εκδότη ARTs σε περίπτωση αστοχίας ή διαταραχής σε τρίτη οντότητα που επηρεάζει την παροχή κρίσιμων λειτουργιών. Τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας και εξόδου του εκδότη ARTs θα πρέπει να αξιολογούν τη δυνατότητα υποκατάστασης της τρίτης οντότητας που χρησιμοποιεί για κρίσιμες λειτουργίες, καθώς και άλλες βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις που μπορούν να διευκολύνουν τη λειτουργική ανθεκτικότητα σε περίπτωση διακοπής λειτουργίας σε τρίτη οντότητα, όπως η επαναφορά της δραστηριότητας σε εσωτερικό επίπεδο·
- η. τη διαδικασία έγκρισης νέων συμφωνιών·
- θ. την εφαρμογή, την παρακολούθηση και τη διαχείριση των εν λόγω συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένης της συνεχούς αξιολόγησης των επιδόσεων των τρίτων οντοτήτων, ώστε να διασφαλίζεται ότι η σχέση παραμένει εντός της διάθεσης ανάληψης κινδύνου και της ανοχής κινδύνου του εκδότη ARTs σε περίπτωση διαταραχής κρίσιμων λειτουργιών και βασικών επιχειρηματικών τομέων·
- ι. τις διαδικασίες ενημέρωσης και αντίδρασης σε τυχόν αλλαγές σε μια συμφωνία από τρίτες οντότητες·
- ια. την ανεξάρτητη εξέταση και τον ανεξάρτητο έλεγχο της συμμόρφωσης προς τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις και πολιτικές·
- ιβ. τις διαδικασίες ανανέωσης των συμφωνιών με τρίτες οντότητες·
- ιγ. την τεκμηρίωση και την τήρηση αρχείων· και

- ιδ. τις στρατηγικές εξόδου και τις διαδικασίες καταγγελίας, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης τεκμηριωμένου σχεδίου εξόδου για κάθε συμφωνία με τρίτη οντότητα, εάν η εν λόγω έξοδος θεωρείται πιθανή λαμβανομένων υπόψη πιθανών διακοπών υπηρεσιών ή της απροσδόκητης καταγγελίας της εκάστοτε συμφωνίας.
98. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να αξιολογούν τον πιθανό αντίκτυπο των συμφωνιών με τρίτες οντότητες στον λειτουργικό κίνδυνο και τη λειτουργική ανθεκτικότητά τους, σύμφωνα με το τμήμα 12, ενώ θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης όταν αποφασίζουν εάν μια λειτουργία θα πρέπει να εκτελείται από τρίτη οντότητα και θα πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή αδικαιολόγητων πρόσθετων λειτουργικών κινδύνων πριν από τη σύναψη των εν λόγω συμφωνιών.
99. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης κινδύνων, ο εκδότης ARTs θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τα αναμενόμενα οφέλη και το κόστος της προτεινόμενης συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένης της στάθμισης τυχόν κινδύνων που ενδέχεται να μειωθούν ή να τύχουν καλύτερης διαχείρισης έναντι τυχόν κινδύνων που ενδέχεται να προκύψουν ως αποτέλεσμα της προτεινόμενης συμφωνίας, λαμβάνοντας υπόψη τουλάχιστον τα μέτρα που εφαρμόζει ο εκδότης ARTs και ο πάροχος υπηρεσιών για τη διαχείριση και τον μετριασμό αυτών των κινδύνων.
100. Κατά τη διενέργεια της εκτίμησης κινδύνου πριν από την εξάρτηση από τρίτη οντότητα και κατά τη διάρκεια της συνεχούς παρακολούθησης των επιδόσεων της τρίτης οντότητας, ο εκδότης ARTs θα πρέπει τουλάχιστον:
- α. να προσδιορίζει και να ταξινομεί τις αντίστοιχες λειτουργίες και τα σχετικά δεδομένα και συστήματα με γνώμονα τον βαθμό ευαισθησίας και σημαντικότητάς τους, καθώς και τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας·
 - β. να προβαίνει σε διεξοδική ανάλυση βάσει κινδύνου για τις λειτουργίες και τα σχετικά δεδομένα και συστήματα που εξετάζονται ως αντικείμενο της συμφωνίας και να αντιμετωπίζει τους πιθανούς κινδύνους, ιδίως όσον αφορά τους λειτουργικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων από τη σύναψη συμβάσεων υπεργολαβίας, των νομικών κινδύνων, των κινδύνων ΤΠΕ, των κινδύνων συμμόρφωσης και των κινδύνων φήμης, καθώς και τους περιορισμούς σε επίπεδο εποπτείας που σχετίζονται με τις χώρες στις οποίες παρέχονται –ή ενδέχεται να παρέχονται– οι υπηρεσίες·
 - γ. να εξετάζει τις γεωγραφικές εξαρτήσεις και τη διαχείριση των σχετικών κινδύνων. Αυτοί οι κίνδυνοι μπορεί να σχετίζονται με το οικονομικό, χρηματοπιστωτικό, πολιτικό, νομικό και ρυθμιστικό περιβάλλον της δικαιοδοσίας ή των δικαιοδοσιών όπου θα παρέχεται η σχετική υπηρεσία.

101. Πριν από τη σύναψη συμφωνίας με τρίτο μέρος και την εξέταση των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των λειτουργικών κινδύνων και του κινδύνου αντισυμβαλλομένου, οι εκδότες ARTs θα πρέπει να διασφαλίζουν, στο πλαίσιο της οικείας διαδικασίας επιλογής και αξιολόγησης, ότι η τρίτη οντότητα είναι κατάλληλη.
102. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η τρίτη οντότητα έχει κατάλληλη επιχειρηματική φήμη, κατάλληλες και επαρκείς ικανότητες, την εξειδίκευση, την ικανότητα, τους πόρους (π.χ. ανθρώπινους, ΤΠ, οικονομικούς), την οργανωτική δομή και, κατά περίπτωση, τις προβλεπόμενες ρυθμιστικές άδειες ή καταχωρίσεις που απαιτούνται για την εκτέλεση της λειτουργίας με αξιοπιστία και επαγγελματισμό, ώστε να είναι σε θέση να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της κατά τη διάρκεια ισχύος του σχεδίου σύμβασης.
103. Στους πρόσθετους παράγοντες που πρέπει να εξετάζονται κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου δέουσας επιμέλειας όσον αφορά την πιθανή τρίτη οντότητα περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθοι:
- α. το επιχειρηματικό της μοντέλο, τη φύση, το μέγεθος, την πολυπλοκότητα, την οικονομική κατάσταση, το καθεστώς ιδιοκτησίας και τη δομή του ομίλου·
 - β. τις μακροπρόθεσμες σχέσεις με την τρίτη οντότητα που έχει ήδη αξιολογηθεί και παρέχει υπηρεσίες για τον εκδότη ARTs·
 - γ. το επίπεδο της δυνατότητας υποκατάστασης της υπηρεσίας και του παρόχου υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας εξόδου από τη συμφωνία με τρίτο μέρος και της μετάβασης σε άλλον πάροχο υπηρεσιών ή της επαναφοράς της κρίσιμης υπηρεσίας στο εσωτερικό του εκδότη ή τις δυνητικές επιπτώσεις της εν λόγω υποκατάστασης κρίσιμων λειτουργιών σε βάρος του εκδότη ARTs·
 - δ. αν η τρίτη οντότητα τελεί υπό την εποπτεία αρμόδιων αρχών.
104. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να προβαίνουν στις δέουσες ενέργειες ώστε να διασφαλίζεται ότι το τρίτο μέρος ενεργεί κατά τρόπο που συνάδει με τις αξίες τους και με τον κώδικα δεοντολογίας τους.
105. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να διασφαλίζουν ανά πάσα στιγμή ότι το τρίτο μέρος που χρησιμοποιούν για τη διανομή ARTs στο κοινό συμμορφώνεται με τις διαδικασίες που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που αφορούν την πρόληψη της ΝΕΠΔ/ΧΤ βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 και, κατά περίπτωση, του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113 περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και ορισμένων κρυπτοστοιχείων. Η τρίτη οντότητα θα πρέπει να διασφαλίζει τη συνεχή συμμόρφωση των συστημάτων εσωτερικής επιθεώρησής της προς τις υποχρεώσεις που αφορούν την πρόληψη της ΝΕΠΔ/ΧΤ βάσει της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 και, κατά περίπτωση, του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113 περί πληροφοριών που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και ορισμένων κρυπτοστοιχείων.

13. Λειτουργίες συστήματος εσωτερικού ελέγχου

106. Οι λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να περιλαμβάνουν μια αποτελεσματική και μόνιμη λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης και, όπου ενδείκνυται και αναλογικά, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται στον Τίτλο Ι, μια λειτουργία διαχείρισης κινδύνου και μια λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης. Όταν οι εκδότες ARTs δεν δημιουργούν και δεν διατηρούν μία λειτουργία διαχείρισης κινδύνου και μία λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης, θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν κατόπιν αιτήματος ότι οι πολιτικές και οι διαδικασίες που υιοθετούνται και εφαρμόζονται για ένα πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου επιτυγχάνουν αποτελεσματικά το ίδιο αποτέλεσμα με τις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στον Τίτλο V του παρόντος εγγράφου.
107. Οι εκδότες σημαντικών ARTs ενθαρρύνονται να θεσπίσουν λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικής επιθεώρησης. Σε περίπτωση που ο εκδότης ARTs δεν έχει συστήσει εσωτερικά λειτουργία διαχείρισης κινδύνων (RMF) ή λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης (IAF), οι αρμοδιότητες των εν λόγω λειτουργιών, όπως καθορίζονται στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, ανήκουν στο διοικητικό όργανο, το οποίο μπορεί να αναθέσει λειτουργικά καθήκοντα εντός ή εκτός του ιδρύματος του εκδότη σε τρίτο πάροχο, π.χ. με τη μορφή συμφωνίας εξωτερικής ανάθεσης¹⁶.

13.1 Επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου

108. Οι επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να ορίζονται σε κατάλληλο ιεραρχικό επίπεδο που παρέχει στον επικεφαλής της εκάστοτε λειτουργίας ελέγχου τις κατάλληλες εξουσίες και το κύρος που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Ο επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης, και εφόσον υπάρχουν, οι επικεφαλής των λειτουργιών διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να αναφέρονται και να λογοδοτούν απευθείας στο διοικητικό όργανο, ενώ και οι επιδόσεις τους θα πρέπει να αξιολογούνται από το διοικητικό όργανο.
109. Όπου κρίνεται σκόπιμο, οι επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση και να αναφέρονται απευθείας στην εποπτική λειτουργία του διοικητικού οργάνου για να θέτουν προβληματισμούς και να την προειδοποιούν, κατά περίπτωση, όταν συγκεκριμένες εξελίξεις επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάσουν τον εκδότη ARTs. Η δυνατότητα αυτή δεν θα πρέπει να εμποδίζει τους επικεφαλής των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου να υποβάλλουν αναφορές και μέσω των τακτικών διαύλων αναφοράς.

¹⁶ Η εξωτερική ανάθεση λειτουργικών καθηκόντων της κανονιστικής συμμόρφωσης μπορεί να εξακολουθεί να είναι εφικτή.

110. Ο εκδότης ARTs θα πρέπει να διαθέτει τεκμηριωμένες διαδικασίες αναφορικά με τον διορισμό και την απομάκρυνση του επικεφαλής κάποιας λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Σε κάθε περίπτωση, οι επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου δεν θα πρέπει να απομακρύνονται χωρίς την προηγούμενη έγκριση του διοικητικού οργάνου υπό την εποπτική του αρμοδιότητα, εφόσον έχει συσταθεί.

13.2 Ανεξαρτησία των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου

111. Οι λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου θεωρούνται ανεξάρτητα εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- a. το προσωπικό τους δεν εκτελεί επιχειρησιακά καθήκοντα που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής των δραστηριοτήτων που προορίζονται να παρακολουθούν και να ελέγχουν τις λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου, εκτός εάν αποδειχθεί ότι, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται στον Τίτλο Ι για την εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, οι λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου εξακολουθούν να είναι αποτελεσματικές. Σε αυτήν την περίπτωση, ο εκδότης ARTs θα πρέπει να αξιολογεί το εάν διακυβεύεται η αποτελεσματικότητα των τμημάτων εσωτερικής επιθεώρησής του.
 - b. Όπου αυτό είναι εφικτό, διαχωρίζονται, από οργανωτικής πλευράς, από τις δραστηριότητες για τις οποίες τους έχει ανατεθεί η ευθύνη παρακολούθησης και ελέγχου·
 - c. οι αποδοχές του προσωπικού των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου δεν θα πρέπει να συνδέονται με τις επιδόσεις των δραστηριοτήτων τις οποίες παρακολουθεί και ελέγχει τη λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου, ούτε να διακυβεύουν ενδεχομένως με άλλον τρόπο την αντικειμενικότητα των μελών του προσωπικού¹⁷.

13.3 Πόροι των λειτουργιών του συστήματος εσωτερικού ελέγχου

112. Οι λειτουργίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους επαρκείς πόρους. Λαμβάνοντας υπόψη την εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στον Τίτλο Ι, θα πρέπει να διαθέτουν επαρκή αριθμό ειδικευμένου προσωπικού με επαρκείς δεξιότητες, γνώσεις και εμπειρία. Το προσωπικό θα πρέπει να διαθέτει κατάλληλα προσόντα σε διαρκή βάση και να λαμβάνει κατάλληλη εκπαίδευση ανάλογα με τις ανάγκες.

¹⁷ Βλ. επίσης τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT σχετικά με τις ορθές πολιτικές αποδοχών, οι οποίες είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη διεύθυνση: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration/guidelines-on-sound-remuneration-policies>.

113. Οι λειτουργίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους κατάλληλα συστήματα ΤΠΕ και υποστήριξη, με πρόσβαση στην απαιτούμενη εσωτερική και εξωτερική πληροφόρηση για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Επίσης, θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με το σύνολο των επιχειρηματικών τομέων και των συναφών θυγατρικών που αναλαμβάνουν κινδύνους, ιδίως όσον αφορά τις θυγατρικές που είναι πιθανό να προκαλέσουν σημαντικούς υλικούς κινδύνους για τον εκδότη ARTs.

14. Λειτουργία διαχείρισης κινδύνων

114. Εφόσον έχει συσταθεί, η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να καλύπτει στο σύνολό του τον εκδότη ARTs. Λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων αναλογικότητας που παρατίθενται στον Τίτλο Ι, η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διαθέτει επαρκείς εξουσίες, κύρος και πόρους, ούτως ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόζει τις πολιτικές κινδύνου και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων όπως καθορίζεται στο τμήμα 11.

115. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να έχει, εφόσον απαιτείται, άμεση πρόσβαση στο διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα, εφόσον έχει συσταθεί.

116. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να έχει πρόσβαση σε όλους τους επιχειρηματικούς τομείς και στις άλλες εσωτερικές μονάδες που έχουν δυνατότητα δημιουργίας κινδύνου.

117. Το προσωπικό της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διαθέτει επαρκές επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και εμπειρίας σε θέματα τεχνικών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, καθώς και σε θέματα αγορών και προϊόντων, ενώ θα πρέπει επίσης να έχει πρόσβαση σε τακτική εκπαίδευση.

118. Εφόσον έχει συσταθεί, η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αποτελεί κεντρικό οργανωτικό στοιχείο του εκδότη ARTs, να διαρθρώνεται δε κατά τέτοιο τρόπο ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόζει τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και να ελέγχει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων διαδραματίζει καίριο ρόλο στη διασφάλιση της εφαρμογής αποτελεσματικών διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων από τον εκδότη ARTs. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να συμμετέχει ενεργά σε όλες τις σημαντικές αποφάσεις σχετικά με τη διαχείριση των κινδύνων. Σε έναν όμιλο, κατά περίπτωση, η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων στη μητρική επιχείρηση της Ένωσης θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχει μια ολιστική άποψη σε επίπεδο ομίλου για όλους τους κινδύνους και να διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τη στρατηγική αντιμετώπισης κινδύνων.

119. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνου θα πρέπει να παρέχει συναφή ανεξάρτητη πληροφόρηση, αναλύσεις και γνωμοδοτήσεις εμπειρογνομώνων επί των ανοιγμάτων κινδύνου, να συμβουλεύει το διοικητικό όργανο σχετικά με προτάσεις και αποφάσεις που λαμβάνουν οι επιχειρηματικοί τομείς ή οι εσωτερικές μονάδες σχετικά με τον κίνδυνο και να ενημερώνει το διοικητικό όργανο σχετικά με το κατά πόσον αυτές οι πληροφορίες και οι

συμβουλές συνάδουν με το προφίλ κινδύνου του εκδότη ARTs. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων δύναται να προτείνει βελτιώσεις σχετικά με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, καθώς και διορθωτικά μέτρα σε περιπτώσεις παράβασης των πολιτικών, των διαδικασιών και των ορίων σχετικά με τους κινδύνους.

14.1 Ο ρόλος της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων στη στρατηγική κινδύνου και στις αποφάσεις σχετικά με τους κινδύνους

120. Η συμμετοχή της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι εκτιμήσεις σχετικά με τον κίνδυνο λαμβάνονται δεόντως υπόψη. Ωστόσο, η ευθύνη λογοδοσίας σχετικά με τις ληφθείσες αποφάσεις θα πρέπει να βαραίνει τις επιχειρησιακές και εσωτερικές μονάδες και πρωτίστως το διοικητικό όργανο.

14.2 Ο ρόλος της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων στις σημαντικές αλλαγές

121. Πριν από τη λήψη αποφάσεων επί σημαντικών αλλαγών σε προϊόντα, διεργασίες ή συστήματα ή έκτακτων συναλλαγών, η λειτουργία διαχείρισης κινδύνου θα πρέπει να συμμετέχει στην αξιολόγηση του αντίκτυπου των εν λόγω αλλαγών και έκτακτων συναλλαγών στον συνολικό κίνδυνο που αναλαμβάνουν ο εκδότης ARTs, ενώ θα πρέπει επίσης να αναφέρει τα πορίσματά του απευθείας στο διοικητικό όργανο πριν από τη λήψη απόφασης.
122. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίο οι εντοπισθέντες κίνδυνοι θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ικανότητα του εκδότη ARTs να διαχειρίζεται το προφίλ κινδύνου του και τους κινδύνους που συνδέονται με το αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων.

14.3 Ο ρόλος της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου στον εντοπισμό, τη μέτρηση, την αξιολόγηση, τη διαχείριση, τη μείωση, την παρακολούθηση και την αναφορά κινδύνων

123. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διασφαλίζει την επαρκή εφαρμογή του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, καθώς και τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τη μέτρηση, την παρακολούθηση, τη διαχείριση και τη δέουσα αναφορά όλων των κινδύνων από τις αντίστοιχες μονάδες του εκδότη ARTs.
124. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διασφαλίζει ότι ο εντοπισμός και η αξιολόγηση δεν βασίζονται μόνο σε ποσοτική πληροφόρηση ή σε στοιχεία που προκύπτουν από τη χρήση υποδειγμάτων, αλλά και ότι λαμβάνονται επίσης υπόψη ποιοτικές προσεγγίσεις. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να ενημερώνει το διοικητικό όργανο για τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται και για τις πιθανές ελλείψεις των εργαλείων και των

μεθόδων ποσοτικοποίησης κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των υποδειγμάτων και της ανάλυσης.

125. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διασφαλίζει ότι εξετάζονται οι συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, καθώς και ότι εντοπίζονται και αξιολογούνται επαρκώς οι κίνδυνοι τους οποίους συνεπάγονται οι εν λόγω συναλλαγές για τον εκδότη ARTs.
126. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να μεριμνά ώστε όλοι οι κίνδυνοι που εντοπίζονται να παρακολουθούνται αποτελεσματικά από τις επιχειρησιακές ή τις εσωτερικές μονάδες.
127. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να παρακολουθεί σε τακτική βάση το πραγματικό προφίλ κινδύνου του εκδότη ARTs, να το ελέγχει εξονυχιστικά σε σχέση με τους στρατηγικούς στόχους και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του εκδότη ARTs και να αναφέρει τα αποτελέσματα, προκειμένου να διευκολύνει τη λήψη αποφάσεων από το διοικητικό όργανο με εκτελεστική αρμοδιότητα και την επανεξέταση με κριτικό πνεύμα από το διοικητικό όργανο με εποπτική αρμοδιότητα.
128. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αναλύει τις τάσεις και να αναγνωρίζει τυχόν νέους ή αναδυόμενους κινδύνους και περιπτώσεις αύξησης των κινδύνων που προκύπτουν από τις μεταβαλλόμενες περιστάσεις και συνθήκες. Επίσης, θα πρέπει να αξιολογεί τακτικά τα αποτελέσματα των κινδύνων σε σύγκριση με προηγούμενες εκτιμήσεις (δηλαδή να διενεργεί εκ των υστέρων ελέγχους – back testing) προκειμένου να αξιολογεί και να βελτιώνει την ακρίβεια και την αποτελεσματικότητα των μεθόδων αξιολόγησης κινδύνων και της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.
129. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αξιολογεί τους πιθανούς τρόπους μείωσης των εντοπισθέντων κινδύνων. Στις αναφορές σχετικά με τους κινδύνους που υποβάλλονται στο διοικητικό όργανο θα πρέπει να περιλαμβάνονται προτεινόμενα κατάλληλα μέτρα για τη μείωση των κινδύνων.

14.4 Ο ρόλος της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων στη διάθεση ανάληψης κινδύνων και στα όρια κινδύνων

130. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αξιολογεί ανεξάρτητα τις παραβιάσεις της διάθεσης ανάληψης κινδύνου ή των ορίων κινδύνων. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να τηρεί ενήμερες τις εμπλεκόμενες επιχειρησιακές ή εσωτερικές μονάδες και το διοικητικό όργανο και να διατυπώνει συστάσεις σχετικά με πιθανές επανορθωτικές ενέργειες. Σε περίπτωση σημαντικής παράβασης, η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να αναφέρεται απευθείας στο διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα, με την επιφύλαξη της υποχρέωσης της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων να αναφέρεται σε άλλα εσωτερικά τμήματα.

131. Η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διαδραματίζει καίριο ρόλο ώστε να διασφαλίζεται ότι η λήψη αποφάσεων βάσει των συστάσεων της πραγματοποιείται στο κατάλληλο ιεραρχικό επίπεδο, καθώς και ότι οι εν λόγω αποφάσεις τηρούνται από τις αρμόδιες επιχειρησιακές μονάδες και αναφέρονται με τον κατάλληλο τρόπο στο διοικητικό όργανο και, εφόσον έχει συσταθεί, στην επιτροπή διαχείρισης κινδύνου.

14.5 Επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων

132. Εφόσον έχει συσταθεί, ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να είναι αρμόδιος να παρέχει στο διοικητικό όργανο ολοκληρωμένη και κατανοητή ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους, καθώς και συναφείς συμβουλές, διευκολύνοντας το εν λόγω όργανο να κατανοεί το συνολικό προφίλ κινδύνου του εκδότη ARTs. Όταν δεν έχει συσταθεί ανεξάρτητη λειτουργία, οι αρμοδιότητες του επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου βαρύνουν το προσωπικό στο οποίο ανατίθενται οι διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου ή τα μέλη του διοικητικού οργάνου απευθείας.
133. Ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να διαθέτει επαρκή τεχνογνωσία, ανεξαρτησία και αρχαιότητα προκειμένου να επανεξετάζει με κριτικό πνεύμα τις αποφάσεις που επηρεάζουν τα ανοίγματα κινδύνων του εκδότη ARTs. Σε περίπτωση που ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων δεν είναι μέλος του διοικητικού οργάνου, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας όπως καθορίζεται στον Τίτλο Ι, ο εκδότης ARTs θα πρέπει να διορίζει ανεξάρτητο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, ο οποίος δεν υπέχει καμία ευθύνη για άλλες λειτουργίες και αναφέρεται απευθείας στο διοικητικό όργανο. Σε περίπτωση που δεν είναι αναλογικός ο διορισμός προσώπου επιφορτισμένου αποκλειστικά με τον ρόλο του επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας όπως καθορίζεται στον Τίτλο Ι, ο συγκεκριμένος ρόλος μπορεί να συνδυάζεται με τον επικεφαλής της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης ή μπορεί να επιτελείται από άλλο ανώτερο διοικητικό στέλεχος, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των συνδυαζόμενων καθηκόντων. Σε κάθε περίπτωση, το εν λόγω πρόσωπο θα πρέπει να διαθέτει επαρκείς εξουσίες, κύρος και ανεξαρτησία (π.χ. επικεφαλής του νομικού τμήματος).
134. Ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να είναι σε θέση να επανεξετάζει με κριτικό πνεύμα τις αποφάσεις που λαμβάνουν η διοίκηση και το διοικητικό όργανο του εκδότη, ενώ θα πρέπει επίσης να τεκμηριώνονται επισήμως οι λόγοι για τους οποίους εγείρονται τυχόν αντιρρήσεις. Εάν ο εκδότης ARTs επιθυμεί να χορηγήσει στον επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων το δικαίωμα αρνησικυρίας κατά τη λήψη αποφάσεων (π.χ. απόφαση πιστωτικής ή επενδυτικής φύσης ή καθορισμός ορίου) σε επίπεδα κατώτερα του διοικητικού οργάνου, θα πρέπει να προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω δικαιώματος αρνησικυρίας, τις διαδικασίες παραπομπής σε ανώτερα τμήματα της ιεραρχικής κλίμακας ή τις διαδικασίες προσφυγής, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο θα εμπλακεί το διοικητικό όργανο.

135. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να θεσπίζουν ενισχυμένες διαδικασίες για την έγκριση αποφάσεων επί των οποίων έχει εκφράσει αρνητική άποψη ο επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων. Το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα θα πρέπει να είναι σε θέση να επικοινωνεί απευθείας με τον επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων σχετικά με βασικά ζητήματα κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων εξελίξεων που ενδέχεται να μη συνάδουν με τη στρατηγική κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου του εκδότη ARTs, ο δε επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να είναι σε θέση να αναφέρει άμεσα ουσιώδεις ανησυχίες στο διοικητικό όργανο υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα.

15. Λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης

136. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να συγκροτούν μόνιμη και αποτελεσματική λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης για τη διαχείριση του κινδύνου συμμόρφωσης, ενώ θα πρέπει επίσης να διορίζουν κάποιο πρόσωπο ως υπεύθυνο για την εν λόγω λειτουργία στο σύνολο των δραστηριοτήτων της οντότητας (ο υπεύθυνος κανονιστικής συμμόρφωσης).

137. Ο ρόλος του υπεύθυνου της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας όπως ορίζεται στον Τίτλο I, μπορεί να συνδυαστεί με τον επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου ή, σε περίπτωση που δεν είναι αναλογικός ο διορισμός ατόμου επιφορτισμένου αποκλειστικά με αυτόν τον ρόλο, μπορεί να επιτελείται από άλλο ανώτερο διοικητικό στέλεχος (π.χ. επικεφαλής του νομικού τμήματος), υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των συνδυαζόμενων καθηκόντων.

138. Το προσωπικό της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να διαθέτει επαρκές επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και εμπειρίας σε θέματα συμμόρφωσης και συναφών διαδικασιών, ενώ θα πρέπει επίσης να έχει πρόσβαση σε τακτική εκπαίδευση.

139. Το διοικητικό όργανο υπό την εποπτική του αρμοδιότητα θα πρέπει να επιβλέπει την εφαρμογή μιας άρτια τεκμηριωμένης πολιτικής κανονιστικής συμμόρφωσης, η οποία θα πρέπει να κοινοποιείται σε όλα τα μέλη του προσωπικού. Οι εκδότες ARTs θα πρέπει να θεσπίζουν διαδικασία για την τακτική αξιολόγηση των αλλαγών στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που διέπουν τις δραστηριότητές τους.

140. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να παρέχει στο διοικητικό όργανο συμβουλές σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τους ισχύοντες νόμους, κανόνες, κανονισμούς και πρότυπα, ενώ θα πρέπει επίσης να αξιολογεί την επίπτωση που ενδέχεται να έχουν τυχόν αλλαγές του νομοθετικού ή κανονιστικού περιβάλλοντος στις δραστηριότητες και στο πλαίσιο κανονιστικής συμμόρφωσης του εκδότη ARTs.

141. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η παρακολούθηση της συμμόρφωσης πραγματοποιείται μέσω ενός διαρθρωμένου και σαφώς καθορισμένου προγράμματος παρακολούθησης της συμμόρφωσης και ότι τηρείται η πολιτική κανονιστικής συμμόρφωσης. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να αναφέρεται στο διοικητικό όργανο και να επικοινωνεί δεόντως με τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων για θέματα σχετικά με τον κίνδυνο κανονιστικής συμμόρφωσης του εκδότη ARTs και τη διαχείρισή του. Η λειτουργία κανονιστικής συμμόρφωσης και η λειτουργία διαχείρισης κινδύνων θα πρέπει να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν δεόντως πληροφορίες προκειμένου να είναι σε θέση να εκτελούν τα αντίστοιχα καθήκοντά τους. Τα πορίσματα της λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από το διοικητικό όργανο και τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
142. Οι εκδότες ARTs πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα κατά της εσωτερικής ή εξωτερικής συμπεριφοράς που θα μπορούσε να διευκολύνει ή να επιτρέψει φαινόμενα απάτης ή άλλο οικονομικό έγκλημα και πειθαρχικές παραβιάσεις (π.χ. παραβιάσεις εσωτερικών διαδικασιών ή παραβιάσεις ορίων).

16. Λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης

143. Εφόσον έχει συσταθεί, η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να είναι ανεξάρτητη και να διαθέτει επαρκείς εξουσίες, κύρος και πόρους. Ειδικότερα, ο εκδότης ARTs θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τόσο τα προσόντα των μελών του προσωπικού της λειτουργίας εσωτερικής επιθεώρησης όσο και οι πόροι του, ιδίως όσον αφορά τα ελεγκτικά εργαλεία και τις μεθόδους ανάλυσης κινδύνων που χρησιμοποιεί, επαρκούν για το μέγεθος και τις γεωγραφικές τοποθεσίες του εκδότη ARTs, καθώς και για τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των κινδύνων που συνδέονται με το επιχειρηματικό μοντέλο, τις δραστηριότητες, τη κουλτούρα αντιμετώπισης των κινδύνων και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του εκδότη ARTs.
144. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να είναι ανεξάρτητο από τις ελεγχόμενες δραστηριότητες. Κατά συνέπεια, η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης δεν θα πρέπει να συνδυάζεται με άλλες λειτουργίες.
145. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει, εφαρμόζοντας μια προσέγγιση βάσει κινδύνου, να προβαίνει σε ανεξάρτητη αξιολόγηση και να παρέχει αντικειμενική βεβαιότητα όσον αφορά τη συμμόρφωση όλων των δραστηριοτήτων και των μονάδων του εκδότη ARTs, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης τρίτων οντοτήτων, προς τις πολιτικές και τις διαδικασίες του εκδότη ARTs, καθώς και προς τις εξωτερικές ρυθμιστικές απαιτήσεις.
146. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης δεν θα πρέπει να εμπλέκεται στον σχεδιασμό, στην επιλογή, τη θέσπιση ή την εφαρμογή συγκεκριμένων πολιτικών, μηχανισμών και διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου ούτε των ορίων κινδύνου. Ωστόσο, αυτό δεν θα πρέπει να εμποδίζει το διοικητικό όργανο υπό την εκτελεστική του αρμοδιότητα να ζητεί στοιχεία από

τη λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης σχετικά με θέματα που αφορούν τον κίνδυνο, τους εσωτερικούς ελέγχους και τη συμμόρφωση προς τους ισχύοντες κανόνες.

147. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να αξιολογεί τόσο την αποτελεσματικότητα όσο και την αποδοτικότητα του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου του εκδότη ARTs, όπως καθορίζεται στον Τίτλο V. Ειδικότερα, Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να αξιολογεί:

- α. την καταλληλότητα του πλαισίου διακυβέρνησης του εκδότη ARTs·
- β. κατά πόσον οι υφιστάμενες πολιτικές και διαδικασίες εξακολουθούν να είναι επαρκείς και να συνάδουν με τις νομοθετικές και κανονιστικές απαιτήσεις, καθώς και με τη στρατηγική κινδύνου και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του εκδότη ARTs·
- γ. τη συμμόρφωση των διαδικασιών προς τις ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και προς τις αποφάσεις του διοικητικού οργάνου,
- δ. αν οι διαδικασίες εφαρμόζονται κατά τρόπο ορθό και αποτελεσματικό (π.χ. συμμόρφωση των συναλλαγών, επίπεδο κινδύνου που προκύπτει πραγματικά κ.λπ.) και
- ε. την επάρκεια, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των ελέγχων που διενεργούνται και των αναφορών που υποβάλλονται από τις επιχειρησιακές μονάδες (πρώτη γραμμή υποστήριξης), καθώς και από τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνου και κανονιστικής συμμόρφωσης.

148. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να επαληθεύει, ειδικότερα, την ακεραιότητα των διαδικασιών που διασφαλίζουν την αξιοπιστία των μεθόδων και των τεχνικών του εκδότη ARTs για την ποσοτικοποίηση των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των μοντέλων. Επίσης, θα πρέπει να αξιολογεί την ποιότητα και τη χρήση εργαλείων για τον ποιοτικό προσδιορισμό και την αξιολόγηση των κινδύνων, καθώς και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη μείωση των κινδύνων.

149. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να επανεξετάζει την καταλληλότητα των διαδικασιών για την ανάπτυξη λευκών βιβλίων, την έγκρισή τους και τις διαδικασίες σχετικά με τον τρόπο παροχής ARTs στο κοινό.

150. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να έχει απρόσκοπτη πρόσβαση, σε επίπεδο εκδότη ARTs, στο σύνολο των αρχείων, των εγγράφων, των πληροφοριών και των κτιριακών υποδομών του εκδότη ARTs. Στην εν λόγω πρόσβαση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνεται και η πρόσβαση στα συστήματα διαχείρισης πληροφοριών και στα πρακτικά όλων των επιτροπών και των οργάνων λήψης αποφάσεων.

151. Η λειτουργία εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να τηρεί τα συναφή εθνικά και διεθνή επαγγελματικά πρότυπα. Παράδειγμα των επαγγελματικών προτύπων που αναφέρονται εν προκειμένω αποτελούν τα πρότυπα που θεσπίζει το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών.
152. Τα καθήκοντα εσωτερικής επιθεώρησης θα πρέπει να εκτελούνται επί τη βάση σχεδίου εσωτερικού ελέγχου και λεπτομερούς προγράμματος ελέγχου, σύμφωνα με μια προσέγγιση βάσει κινδύνου.
153. Θα πρέπει να καταρτίζεται πλάνο εσωτερικού ελέγχου τουλάχιστον μία φορά ανά έτος με βάση τους ετήσιους στόχους εσωτερικής επιθεώρησης. Το πλάνο εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να εγκρίνεται από το διοικητικό όργανο.
154. Όλες οι συστάσεις ελέγχου θα πρέπει να υπόκεινται σε επίσημη διαδικασία παρακολούθησης από τα αρμόδια επίπεδα διοίκησης, να κοινοποιούνται στο διοικητικό όργανο του εκδότη ARTs και να τίθενται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής για τη διασφάλιση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την αποτελεσματική και έγκαιρη εξέτασή τους.

Τίτλος VI – Διαχείριση της επιχειρησιακής συνέχειας

155. Με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων απαιτήσεων που αφορούν την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα του χρηματοοικονομικού τομέα (DORA), οι εκδότες ARTs θα πρέπει να καταρτίσουν, στο πλαίσιο της εφαρμογής της πολιτικής και των σχεδίων επιχειρησιακής συνέχειας που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114, σχέδια χρηστής διαχείρισης της επιχειρησιακής συνέχειας και σχέδια αντίδρασης και ανάκαμψης, ώστε να διασφαλίζεται η ικανότητά τους να λειτουργούν σε συνεχή βάση με στόχο, αφενός, τη διαχείριση συμβάντων που θα μπορούσαν να διαταράξουν την εκτέλεση κρίσιμων λειτουργιών σύμφωνα με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και την ανοχή έναντι συμβάντων διαταραχής του εκδότη ARTs και, αφετέρου, τον περιορισμό των ζημιών και των διαταραχών κατά την παροχή υπηρεσιών σε περίπτωση σοβαρής διαταραχής της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι εκδότες ARTs μπορούν να συστήσουν ειδική ανεξάρτητη λειτουργία επιχειρησιακής συνέχειας, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια αναλογικότητας που απαριθμούνται στον Τίτλο I.
156. Η επιχειρηματική δραστηριότητα του εκδότη ARTs βασίζεται σε διάφορους πόρους κρίσιμης σημασίας (π.χ. συστήματα ΤΠ, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, συστήματα επικοινωνίας, βασικό προσωπικό και κτιριακές υποδομές). Ο σκοπός της διαχείρισης της επιχειρησιακής συνέχειας είναι ο μετριασμός των επιχειρησιακών, χρηματοοικονομικών και νομικών επιπτώσεων, καθώς και των επιπτώσεων όσον αφορά την φήμη του εκδότη ARTs και άλλων σημαντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από μια καταστροφή ή παρατεταμένη διακοπή αυτών των πόρων και από την επακόλουθη διαταραχή των συνήθων επιχειρηματικών διαδικασιών του εκδότη ARTs. Άλλα μέτρα διαχείρισης κινδύνων ενδέχεται να αποσκοπούν στη μείωση της πιθανότητας τέτοιων συμβάντων ή στη μεταβίβαση της χρηματοοικονομικής τους επίπτωσης σε τρίτα μέρη (π.χ. μέσω ασφάλισης).

157. Για την κατάρτιση σχεδίου χρηστής διαχείρισης της επιχειρησιακής συνέχειας, ο εκδότης ARTs θα πρέπει να αναλύει με προσοχή τους παράγοντες κινδύνου και την έκθεσή του σε σημαντικές διακοπές της επιχειρησιακής του λειτουργίας και να αξιολογεί (ποσοτικά και ποιοτικά) τη δυνητική τους επίδραση με τη χρήση εσωτερικών ή/και εξωτερικών δεδομένων και ανάλυσης σεναρίων. Η εν λόγω ανάλυση θα πρέπει να ελέγχει την ικανότητα του εκδότη ARTs να παρέχει κρίσιμες λειτουργίες εν μέσω διαταραχών, καθώς και να καλύπτει όλους τους επιχειρηματικούς τομείς και τις εσωτερικές μονάδες, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων ή των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, ενώ θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη την αλληλεξάρτησή τους. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης θα πρέπει να συμβάλλουν στον καθορισμό των προτεραιοτήτων και των στόχων ανάκαμψης του εκδότη ARTs.
158. Με βάση την ανωτέρω ανάλυση, ο εκδότης ARTs θα πρέπει να εφαρμόζει:
- α. σχέδια έκτακτης ανάγκης και επιχειρησιακής συνέχειας, τα οποία διασφαλίζουν ότι ο εκδότης ARTs αντιδρά δεόντως σε έκτακτες ανάγκες και διατηρεί την ικανότητα να ασκεί τις σημαντικότερες επιχειρηματικές του δραστηριότητες και να διατηρεί σημαντικά δεδομένα σε περίπτωση διακοπής των συνηθών επιχειρησιακών του διαδικασιών·
 - β. σχέδια ανάκαμψης κρίσιμων πόρων και κρίσιμων ή σημαντικών λειτουργιών για την ανάκαμψη από διαταραχές και για την παροχή της δυνατότητας στον εκδότη των ARTs να επανέλθει στις συνηθείς επιχειρηματικές διαδικασίες εντός εύλογου χρονικού πλαισίου. Τυχόν υπολειπόμενος κίνδυνος από δυνητικές επιχειρησιακές διαταραχές θα πρέπει να συνάδει με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων του εκδότη ARTs·
 - γ. για άλλες δραστηριότητες, ή σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η διασφάλιση της συνέχειας κρίσιμων ουσιωδών λειτουργιών, οι εκδότες ARTs θα πρέπει να διαθέτουν διαδικασίες για την έγκαιρη ανάκτηση των δεδομένων και των λειτουργιών και την έγκαιρη επανέναρξη των δραστηριοτήτων τους.
159. Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης, επιχειρησιακής συνέχειας και ανάκαμψης θα πρέπει να τεκμηριώνονται και να εφαρμόζονται με ιδιαίτερη προσοχή. Η σχετική τεκμηρίωση θα πρέπει να είναι διαθέσιμη στους επιχειρηματικούς τομείς, στις εσωτερικές μονάδες και στη λειτουργία διαχείρισης κινδύνου για το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου, και να αποθηκεύεται σε συστήματα τα οποία βρίσκονται σε χωριστούς χώρους και είναι εύκολα προσβάσιμα σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Θα πρέπει να διασφαλίζεται η παροχή κατάλληλης κατάρτισης. Τα σχέδια θα πρέπει να υπόκεινται σε δοκιμή και επικαιροποίηση ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Τυχόν προκλήσεις ή αστοχίες που διαπιστώνονται κατά τη διενέργεια των δοκιμών προσομοίωσης θα πρέπει να τεκμηριώνονται και να αναλύονται, τα δε σχέδια θα πρέπει να αναθεωρούνται αναλόγως.

Τίτλος VII – Διαφάνεια

160. Οι στρατηγικές, οι πολιτικές και οι διαδικασίες θα πρέπει να κοινοποιούνται σε όλα τα μέλη του σχετικού προσωπικού του εκδότη ARTs. Το προσωπικό θα πρέπει να κατανοεί και να συμμορφώνεται προς τις πολιτικές και τις διαδικασίες που αφορούν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές του.
161. Ως εκ τούτου, το διοικητικό όργανο θα πρέπει να ενημερώνει και να παρέχει στα μέλη του σχετικού προσωπικού επίκαιρη πληροφόρηση όσον αφορά τις στρατηγικές και τις πολιτικές του εκδότη ARTs με σαφήνεια και συνέπεια, τουλάχιστον στο επίπεδο ιεραρχίας που απαιτείται για την εκτέλεση των συγκεκριμένων καθηκόντων τους. Η εν λόγω ενημέρωση μπορεί να παρέχεται μέσω γραπτών κατευθυντήριων γραμμών, εγχειριδίων ή άλλων μέσων.